

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 270.

Telephone Stagg 3878.

Brooklyn, N. Y., Kev., 16 d. Lapkričio (Nov.), 1922.

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

REZIGNAVO VOKIEČIŲ MINISTERIJA

SOCIALISTAI ATSIKĀ DALYVAUTI VIENOJ MINISTERIJOJ SU VOKIEČIŲ ŽMONIŲ PARTIJA

VOKIEČIŲ ŽMONIŲ PARTIJA YRA ATKAKLUS REAKCIONIERIAI.

Socialistai Neina į Ministeriją, nes Bijo Atsakomybės už Vis Aršėnij Krikimą Vokiečių ūkio.

Berlynas. — Atsistatydino Wirtho ministerių kabinetas. Atsistatydinimo priežastis ar priekabasis tas, kad socialistai atsisakė įeiti į vieną bendrą ministeriją su Vokiečių Žmonių Partija. — Tai reakcionierių partija, kurios galva yra Hugo Stinnes ir kitai kapitalistai turi aruodus aukso, bet jo valdžiai neduoda nei neskolina. Klausimas išmokėjimo Prancūzams karo skolų neįšįstas. Pasikartoja Prancūzų grumojimai giliau veržtis į Vokietiją ir grobti naujas žemes.

Socialistai reikalavo įdėti į naujos ministerijos programą punktą apie būtiną reikalą padaryti pastovią markės kainą. Bet kapitalistai iš Stinneso-Stresemanno grupės apie tai nekalba. Jiem nauda iš krintančios markės vertės.

Tai tokioj maišalienėj socialistai ir nenori įeiti į valdžią; nenori pasiimti atsakomybės.

300,000 AUSTRIJOS METALISTŲ SUSILAIKĖ NUO STREIKO

Fabrikantai Nenori Pridėti Tiek Uždarbio, Kiek Brangsta Gyvenimas.

Vienna. — Austrijos miestuose gyvenimas pabrangsta beveik šimtą nuosimėjų per mėnesį. Todel įvairių pramoninių darbininkai yra išsuderėję, kad kas mėnuo būtų panašiai pakeliamas jiems ir uždarbis. Taip antai, sulgy sutarties su fabrikantais, metalo darbininkam pereitą mėnesį turėjo būti pridėta mokesčio 91 nuoš. Bet fabrikantai buvo nusprendę pridėti tik 50 nuoš. Metalistų unija, 300,000 organizuotų darbininkų, pagramoju visuotinu streiku. Tada kapitalistai dalinai nusileido ir pridėjo 80 nuoš.

NEDARBAS JAPONIJOJ

Tokio. — Stambiuose Japonijos miestuose yra 250,000 bedarbių; ir jų skaičius vis auga.

Paskutiniu laiku Mitsubishi laivų statymo fabrikas užsidaro po vieną savaitę kas mėnuo. Per tą savaitę moka 60 nuosimėjų paprastai uždarbio dvylikai tūkstančių savo darbininkų. — Tai truputį geriau, kaip Amerikoje, kur laike nedarbo negauna nė cento iš savo samdytojų.

Ryga. — Kovai su banditizmu "Vėikas" (Rusijos Komunistų Partijos Centro Komitetas) išleido įsakymą sugautus banditus nužudyti vietoje.

000 markių. Žiemą grėsia badas milionam gyventojų. Būtinai reikėtų įsigabenti iš užsienių bent 2,000,000 tonų grūdų, kad palengvinti bado krizį. Bet valdžia aukso turi labai mažai. Stinnes ir kiti kapitalistai turi aruodus aukso, bet jo valdžiai neduoda nei neskolina. Klausimas išmokėjimo Prancūzams karo skolų neįšįstas. Pasikartoja Prancūzų grumojimai giliau veržtis į Vokietiją ir grobti naujas žemes.

Socialistai reikalavo įdėti į naujos ministerijos programą punktą apie būtiną reikalą padaryti pastovią markės kainą. Bet kapitalistai iš Stinneso-Stresemanno grupės apie tai nekalba. Jiem nauda iš krintančios markės vertės.

Tai tokioj maišalienėj socialistai ir nenori įeiti į valdžią; nenori pasiimti atsakomybės.

STUDENTAS NUŠOVĖ TĖVUS SAVO MYLETINĖS

PASKUI PATS NUSISOVĖ

Tokio. — Studentas Takeuchi buvo įsimylėjęs profesorius Hashimoto dukterį. Juodu buvo sutarę apsisūvesti. Bet, atėjus laikui, jiniai atsisakė. Studentas pamanė, kad tai jos tėvai ją atkalbėję; ir be jokių ceremonijų nušovė jos tėva ir motiną; o paskui paleido pats sau kulką į kaktą.

REIKIA PAŠELPOS MILIONIŲ KUDIKIŲ RUSIJOJ

Užtenka \$2, kad išmaitinti Kūdikių per Mėnesį.

New Yorkas. — Friends of Soviet Russia praneša, kad Rusijoje yra 600,000 vaikų našlaičių, o Ukrainoje 400,000, kuriems reikia paramos. Sako, užtęktų dviejų dolerių, kad per mėnesį išmaitint ir apmęgt vieną našlaitį. Pataria unijom, įvairių kitų organizacijų kuopom ir pavieniam žmonei užsiduoti sau maitinti po vieną našlaitį; tam tikslui užsidėti po \$2 mokesčio kas mėnuo.

BŪKITE "LAISVĖS" DIDŽIAJAME KONCERTE

Daugelis provincijos draugų mėgsta kada-kada apsilankyti Didžiam New Yorke ir paviešėti jame. Tai kodėl nepasiženklini sau išanksto 10 dieną gruodžio, kuomet Brooklyno Labor Lyceum įvyksta didysis tradicinis

PRANCŪZŲ SENATORIAI PRIEŠ MOTERŲ RINKIMŲ TEISĖ

Paryžius. — Eina svarstyamai Prancūzijos senate, ar suteikti moterim rinkimų teisę. Visi iki šiol kalbėjo prieš prancūzės moteries dalyvavimą politikoj. Prancūzai, girdi, esą "geri" vyrai, gerbia moteris. Todel prancūzėm nereikia politikos, kaip anglėm ir amerikėm. Beveik visi senatoriai išreiškė tokią nuomonę, — kad, dalyvaudamos politikoj, moterys pasidarysiančios "nemoteriškos" ir ne tokios malonios. — Didžiūma dabartinio Prancūzų senato susidaro iš vyrų, turinčių daugiau, kaip 60 metų.

NAUJOJI EKONOMINĖ POLITIKA PATAISĖ RUSIJOS ŪKĮ, SAKO LENINAS

Smulkioji Privatinė Pramonė ir Prekyba Negali Sunaikinti Sovietų.

Maskva. — Leninas sakė prakalbą Ketvirtame Kongrese Komunistų Internacionalo apie ekonominę Rusijos padėtį. Pripažino, kad Sovietai iš pradžios buvo per daug staiga panaikinę smulkiają ir vidutinę privatinę pramonę ir prekybą. Girdi, "mes neturėjome kiek reikiant spėkos, kuri mus remtu... Valstiečiai ir smulkioji buržuazija sudaro milžinišką gyventojų didžiūmą mūsų šalyje, ir mes atradome, kad jie buvo nusistatę prieš mus. Norėdami palaikyti galią savo rankose, mes turėjome juos patenkinti."

Ypač vasarįjį pereitų metų pakilo protestai didžiūmė valstiečių prieš revoliucinę ekonominę Sovietų politiką; protestavo net miestų gyventojai. "Padėtis buvo kritiška, tai mes vienišaliai nutarėme, kaip reikiant pakeisti politiką ir įkurti naują (ekonominę) sistemą, kuri labiau atskaitytų jų reikalams".

Šiandie valstiečių minios mums neprieštarauja, o eina su mumis; smulkioji pramonė ir prekyba atgijo... Tik stambioji pramonė velkasi paskui. Tam reikia mum bent 100 milijonų aukso rublių. O mes turime tik 20 milijonų. Su tais pinigais mes darome, ką galime, bet reikia daugiau".

Toliau, Leninas įrodinėjo, kad atgaivinimas smulkiosios privatinės pramonės ir prekybos negali sunaikinti Sovietų valdžią. Stambioji pramonė yra valdžios kontroleje, net ir tuose atsitikimuose, kur pusė kapitalo priklauso Sovietų valstybei, o pusė naminiem ar užsienio kapitalistam.

GOMPERSAS GIRIA IŠRINKTUS DEMOKRATUS

Tai Būsi "Žmonių Draugai".

Washingtonas. — Samas Gompersas, prezidentas Amerikos Darbo Federacijos, džiaugiasi iš ką tik pasibaigusių rinkimų. Savo prakalboj jis čia pareiškė, kad rinkimuose buvo sumušti beveik visi "senieji gynėjai išnaudojimo, priešpaudos ir reakcijos, jų vietą, girdi, užėmė "žmonių draugai".

Palaukit, palaukit. Pamatysite, kad ir tie "žmonių draugai" demokratai yra ne blogesni už republikonus tarnai kapitalo ir agentai reakcijos ir priešpaudos. — Kada jie pasirodys su savo darbais prieš darbininkus, tuomet Gompersas, šiam savo suvažiavime, taip pat nubalsavo prisidėti prie Berlyno Sindikalistų Internacionalo. Federacija daugiausia susidaro iš anarchiztų, anarhistų elementų; griežtai nusistatę prieš visokį politinį veikimą; todel ir neprisidėjo prie Raudonųjų Profesinių Sąjungų Internacionalo, kuris, kaip žinoma, pripažįsta ir politinį veikimą.

Generalė Meksikos Darbininkų Federacija turi 65,000 narių. Tai daugiausia darbininkai kėpyklų, miestų gelžkelių, elektrės ir telefonų.

"Laisvės" koncertas?

Gerėsno pažmonio Brooklyne nėra. Tame koncerte jūs rasite visus savo pažįstamus. Ten bus "visas Brooklynas su apilinke", kaip žmonės šneka.

Europiečiai Mainieriai Sušėpė Amerikiečius \$30,000

73,000 Angliakasių dar tebestreikuoja.

Chicago. — Pensylvanijos valstijoje vis dar tebestreikuoja 55,000 angliakasių. Kovoja dėl pripažinimo unijos. Delei to paties dalyko streikuoja 7,000 angliakasių West Virginijoje (išskyrus Mingo apskrity); 1,000 streikuoja Coloradoje, 2,000 — Washingtono valstijoje, 7,000 Marylande ir 1,000 Texas'e.

Vedimui angliakasių streiko paaukojo Anglijos Angliakasių Federacija \$22,350; Čekoslovakijos angliakasiai — \$3,172 ir Belgijos, Olandijos ir Luksemburgo angliakasiai — \$2,834. Viso labo Europos angliakasiai sušėpė savo draugus amerikiečius \$30,000.

ZEMĖS DREBĖJIMAS ČILYJ NESILIAUJA.

Santiago. — Žemės drebėjime Čilyje žuvę iš viso apie 2,500 žmonių. Drebjimas nesiliauja ir baisiai gsdina žmones. Viename Valenare žuvo 1,500 žmonių. Freirinos miestelis visiškai sunaikintas; neliko nė vieno namo.

LIETUVOS ŽINIOS

LIETUVOS GELŽKELIŲ IPLAUKOS.

Per rugsėjo mėnesį Lietuvos gelžkeliai turėjo pajamų 71,301,225 auksinų, būtent nuo keliaujančiųjų plačiaisiais gelžkeliais surinkta 63,842,052 auksinai, o nuo siauraisiais 7,459,173 auks.

UZDEREJO BULVĖS.

Simnas, Alytaus apskr. — Siemet šioje apilinkėje bulvės užaugo labai didelės ir daug buvo po kelmu. Nors vasara ir lietinga buvo, bet suplyusių bulvių buvo mažai. Žmonės sako, kad senai jau toks bulvių derlius būves.

Dolerių Jieškotojai.

Kaunas. — Jau kelintu kartu viena moteriškė, kuriai sūnus iš Amerikos prisiunčia maisto produktų, gauna siuntinius iš Palangos pašto labai netvarkoj: viską randa išrausta, atplėšta, sumaišyta taip, kad siuntinys nustoją savo vertės, nes kruopos, pavyzdžiui, būna sumaišytos su smulkiu cukrum; vieton saldainių tuščia dėžutė, ir tt. Senutė, kuriai tą viską prisiunčia jos vienintėlis sūnus iš tolimos Kalifornijos, yra nusiminusi, kad jai išduoda tokius siuntinius. Ne kartą ji klausė manęs patarimo, į ką jai kreiptis, kad pašte daugiau taip nesielgtų su jos branginamais siuntiniais. Ji

TURKAI NEDALYVAUSIĄ LOZANNOS KONFERENCIJOJ, JEIGŲ ANGLAI IR PRANCUZAI IŠANKSTO PADARYS TARP SAVĖS SUTARTĮ

TURKŲ ATSTOVAS PARYŽIŲ.

PRANCŪZAI SUTIKO PASITARTI SU ANGLAIS PIRM LOZANNOS KONFERENCIJOS.

Lozanna, Šveicarija. — Turkų nacionalistų atstovas Ismet Paša, Turkijos užsienio ministeris, grumoją višai nedalyvanti Lozannos konferencijoj, jeigu Prancūzai ir Anglai išanksto tarp savės susitars. Vakar buvo

rašyta, kad Prancūzai atsisakė slapta išdirbti sutartį su Anglais delei Dardanelių, Konstantinopolio ir kitų dalykų Artimuose Rytuose. Dabar gi jie truputį nusileido, ir sutiko su Anglais pasitarti pirm Lozannos taikos konferencijos. O tuo tarpu atvažiavo į Paryžių Ismet Paša ir jau tariasi su Prancūzų ministerių pirminku Poincare.

TOLIMŲJŲ RYTŲ RESPUBLIKA JUNGIAŠI SU SOVIETŲ RUSIJA

Maskva. — Tolimųjų Rytų Respublikos Žmonių Seimas nutarė visiškai suvienyti savo respubliką su Sovietų Rusija. Išrinko revo-

liucinę komisiją, sudarytą iš 15 delegatų, kuri dalyvaus visos Rusijos konferencijoj Maskvoj, gruodžio mėnesy.

KARINIS ORLAIVIS LEKIOJA BE ŽMOGAUS

Naujas Išradimas.

Washingtonas. — Armijos ir laivyno ministerija praneša apie naują stebėtiną išradimą del orlaivio. Orlaivis be žmogaus paskirtu keiliu išlekia ir parlekia; paskirtose vietose apsisotėja paskirtą laiką. Buvo padaryta šimtai sekmingų bandymų su tokiais orlaiviais. Nors iki šiol dar nė vienas nebuvo leistas toliau, kaip

90 mylių. Karo laivų, tokius orlaivius galima būtų prikrauti bombų ir užtaisyti taip, kad jas išmėtytų paskirtose vietose, ant priešų.

Pirm paleisiant orlaivį lėkti, nustato tam tikras mašinos ir aparatus tame orlaivyje, ir jis laksto ir apsisotėja, kaip buvo išanksto nustatyta. Tik oro atmaina gali jį kiek išmušti iš kelio.

man paaiškino, kad viskas esti atplėšta, išbarstyta, sumaišyta ir tt. delto, kad jieškoma dolerių, ar neras kur užslėptų.

Dr. V. Ter.

Klaipėdos Krašto Klausimu.

Paryžius. — Klaipėdos Komisija mananti išklausti Lietuvos Vyriausybės atstovą kai del Klaipėdos klausimo lapkričio 6 d. Iš šaltinių, esančių sąrašyje su Ambasadorių Konferencija, patirta, jog Klaipėdos klausimo išrišimas numatomas arba prijungimo formoj prie Lietuvos su Tautų Sąjungos protektoratu, arba formoj atskiro Lietuvos kantono.

Dujų Pavojuos.

"Gazeta Gdanska" reikalauja, kad lenkai prisiruostų karui nuodijamomis dujomis, kadangi, jų žodžiu, visos valstybės, pradedant Amerika, Rusija ir baigiant Lietuva, atatinamai tam reikalui prisiruosiusios. Laikraštis sako, kad patys vokiečiai pasakė, kilus karui, visą lenkų kariuomenę per dvi valandi nuskandensį dujose.

Dinamitas.

Vilnius. — Policija pas vieną vežėją Vilniuje rado

ŽINIŲ ŽINELĖS

Corning, N. Y. — Trūko garvežis New York Central gelžkelio. 4 darbininkai užmušti ir 3 sunkiai sužeisti.

Konstantinopolis. — Turkai nacionalistai sutraukė daug savo kariuomenės pietinę Mesopotamiją. Esą išvyti Prancūzų konsulai iš Marsinos, Adanos ir Brusos.

Washingtonas. — Iš Meksikos Azijos sūbėgo į Salonikus 200,000 graikų. Apie 140,000 jų badauja.

Montavale, N. J. — 11 metų vaikas, Otto Jacobs, nušovė 5 metų mergaitę Katriutę Sullivanutę. Arė tuotas.

Paryžius. — Talkininkų ambasadorių taryba pasiuntė Vokietijai aštrią notą. Reikalauja, kad Vokietijos valdžia tuojuo atsiprasytų talkininkų už įžeidimą ir oficerių Vokietijoj. Vokiečiai, mat, įvairiose vietose užpuldinėjo ir įžeidinėjo oficerius Talkininkų Kontrolės Komisijos Vokietijoj.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 8874.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Gaina Suvienyose Valstijose ir Kanadoj — metams \$6.00; pusei metų \$3.00
Metams mėnesiams — \$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00
Brooklyne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų — \$4.00.

RINKIMAI Į LENKIJOS SEIMĄ

Rinkimai į Lenkijos seimą praėjo. Kaip išrodo, juo laimėjo taip vadinamas kairysis buržuazijos blokas, tai yra tie elementai, kurie remia Pilsudskio politiką, tautiniai demokratai, kuriems vadovauja Dmowski ir Grabkšis (Amerikoj juos labiausiai remia politinis opozicantas Paderevskis), neturės didžiosios seime. Vienu iš aktyviausių dalykų, paaiškėjusių per rinkimus, yra tai abai aiškiai matomas smukimas PPS. (Lenkų Socialistų Partijos). Jos atstovybė seime sumažėjo visu ketvirtdaliu ir tai nežūrint to, kad rinkimuose ji turėjo pilniausią laisvę.

Komunistams pasisekė laimėti tik dvi vietas, bet nes turime pasakyti, kad ir tai dar labai didelis laimėjimas. Kadangi Komunistų Partija yra nelegalė ir rinkimuose, kaip tokią, dalyvauti negalėjo, tai mūsų draugai sudarė "Miestų ir Laukų Proletariato Sąjungą".

Kaip tiksliai Sąjunga pradėjo savo darbą, taip persekiojami pasipylė, kaip iš rago gausybės. Laikraštis "Proletarijat" (Varšavoj) tapo uždarytas, o redaktorius attrauktas atsakomybėn. Visi atsisaukė sukufisuoti. Unijų organas "Wiadomosci Związkowe" ir žydų laikraštis "Togcajunt" uždaryti. Visa eilė centralinio biuro narių suareštuota.

Visa tai įvyko Varšavoje, o ką darė valdžios agentai provincijoj, tai sunku ir suprasti. Kaip kur, padėd, tokiam stambiam pramonės centre, kaip Lodzui, valdžia visai nepriėmė Sąjungos kandidatų surašo, taigi urašas visai nefiguravo ant rinkimų blankų. Tuo būdu plačiosios darbininkų mamos visai neturėjo už ką alsuoti. Reikia pasakyti, kad Lodzuije PPS kontroliuoja miesto valdybą. Tai ji, vadinasi, pasirūpino atn darbininkams balsavimo teisę. Bet PPS nieko neesė Lodzuij. Ji nepravedė iš ten nei vieno savo žmonaus.

Petrakave tapo areštuota beveik visi nariai rinkimų komiteto; apie vietos komitetų narių areštus praeša iš Zdunsko Wola, Kališo, Turko, Tomašovo, Sedleu, ublino ir tt. Areštuota visa eilė kandidatų į seimą. Ik vienur-kitur pasisekė atlaikyti susirinkimus. Buaisio seimo atstovui Lancuckiui uždrausta kalbėti Lvoro visoje eilėje kitų miestų. Angliakasiai iš Zaglebie ambrowskie negalėjo atlaikyti nei vieno priešrinkimo susirinkimo. Visoje eilėje miestų Sąjungos kandidatų surašas valdžia atsisakė priimti (Lublino, Wloclavke).

Dabar draugai supranta, kokiose nežmoniškai sunkiose sąlygose reikėjo veikti mūsų draugams Lenkijoje, tie du draugai, kuriuos jie pravedė į seimą, atstovausime visą susipratusį miestų proletariatą ir sodžiaus ūduomenę. Išdavikiškos PPS įtaka turi dar labiau nismukti, nes ji labai ir labai susikompromitavo per rinkimus. Mūsų Grigų, Bagočių ir Poželų idėjiniai sėrai Lenkijoje, visi tie Dašinskiai, Moračevskiai ir Čevskiai, renegatai "iš pademenijos", pasirodė savo tijoje šviesioje. Kada nors atsimokės Lenkijos darbininkai tiem cerberiams buržuazinės budos.

Kaip mena mūsų broliškias organas lenkų kalboj "Glos Robotniczy", Pilsudskis dar neprilipo liepto galalimas daiktas, kad Lenkijos prezidentu išrinktų jį. Prezidentą Lenkijoj rinks seimas ir senatas.) O kol išdudskis bus vyriausiu eđiku prie tautinių eđių, tol PS. visados gaus pašelpas iš Belvedero.

Clare Sheridan, plačiai žinoma publicistė, šiuomi lauru randasi Konstantinopolyj. Pasirodo, jog visa eilė jos eđgramų, pasiųstų "World'ui", sulaukė anglų okupacinė uđžia. Viename savo laišku, matomai, persiųstų slapais keliais, ji piešia Konstantinopolio žmones tikrais ovotojais. Visi jie nekantriai laukia, kada iš Konstantinopolio išsitrauks atėjūnai. Anglų sprespauda atgaivio turkuose revoliucinį jausmą. Moterys veikia darvauja politikoje. Prasideda smarki agitacija prieš berikalus ir prieš anglams parsidavusį sultaną.

Juo greičiau anglai imperialistai išsikraustys iš antantinopolio, juo jiems patiems bus sveikiau.

Amerikos buržuazinė spauda vis dar nesiliauja nieiaus turkų ir užtaravus neva persekiojamus krikščio. Bet pasakos apie turkų "žveriskumus", nors ir gafi uoliai skleidžiamos, neranda didelio pritirimo.

D—lė.

APŽVALGA

DIEVULĖLIAU, KAD TIK NEPAJAUTŲ...

Lietuvos Steig. Seimas, užbaigdamas savo amžį, neužmiršo ir kunigėlių. Jis prieš išsiskirstant nuskyrė iš valstybės izdo kunigams algas. Girdi, kadangi bažnyčia neatskirta nuo valstybės, todėl kunigai privalo iš valstybės gauti algas. Brooklyno "Vienybė" sako, kad krikščionys demokratai, praveddami šitą įstatymą, išmeigė kunigam peilį į širdį. Girdi:

"...Jei kunigas gauna algą iš valstybės, tai jis yra valstybės tarnautojas arba valdininkas. Valdininkas gi iš žmonių negali prjiminėti dovanų už savo patarnavimus, nes tokios dovanos yra vadinamos kyšiais ir jų priėmimas paprastai baudžiamas ir moraliskai smerkiamas. Todėl kunigai imdami užmishias, krikštijimą, šliušius, kalėdodami, ims kyšius, nes gaudami iš valstybės izdo algas, jie neturi teisės imti kitokių dovanų iš piliečių už patarnavimą..."

Tuli dievobaimingi žmonelės, perskaite tokį "Vienybės" išvedžiojimą, nejuociomis susuks: "Dievulėliau, kad tik tie nelabieji Lietuvos kunigėlių nepajautų!" Bet mes užtikriname ne tik tokius dievobaimingus žmones, bet ir pačią "V-bę", kad Lietuvos kunigėliai išliks sveiki ir nesužeisti. Todėl bereikalingai "Vienybė" gązdina žmones, būk dabar jau Lietuvos kunigams yra smėgiamas peilis į širdį. Jie kaip eimė už savo patarnavimus, taip ir ims ir dar valstybė mokės jiems algas.

"DARB. TIESA" ATSIŠVEIKINO SU SKAITYTOJAIMS.

"Darbininkų Tiesa" (No. 38) jau atsišveikino su savo skaitytojais ir paliovėjus. Direktoriai nutarė ją sulaikyti ir prenumeratoriams atlyginimui pasiūloma "Laisvė" arba "Vilnis". Pranešime pasakyta, kad susidėjusios aplinkybės direktorius priverė tokią žingsnį padaryti.

Tame pačiame numeryje telpa ir apyskaita, kiek per visą tą laiką bendrovė turėjo įplaukų ir išlaidų. Iš apyskaitų matosi, kad laikraštis pats savimi negalėjo nasilaikyti, jį reikėjo užlaikyti aukomis ir paskolomis. O jeigu pats savimi laikraštis negali pasilaikyti, jeigu svarbiausios jo įplaukos yra aukos ir paskolos, jeigu iš aukų ir paskolų reikia darbininkams išmokėti algas, tai kiekvienas, nors kiek nusiimanantis apie laikraštį, pasakys, kad laikraštis negali gyvuoti, nes nuolatos aukų ir paskolų negausi.

Iš apyskaitos matome, kad bendrovė išskolnūs \$846. Bet šita skaitlinė toli gražu nepilna. Pirmiausiai, dabar parduodant visą turta, jau negalima būtų už jį gau-

ti tiek, kiek mokėta, tuo tarpu apyskaitoje turtas paskaitytas pirkimo kaina. Antra, įplaukose yra pažymėta, kad už išparduotus šėrus gauta \$2,000. Skolų gi suraše šitų dviejų tūkstančių nėra. Vadinasi, jie pailiekami kaip auka. O juk išparduotų šėrų auka skaiyti negalima, juos reikia įtraukti į skolas. Tuomet skolos perviršis visą turta ne \$846, bet \$2,846.

Bendrovė, sulaikydama laikraštį, turėjo skolų: J. Baltusaičiui alga \$320; V. Keršuliui už darbą administracijoj \$125; buvusiam administratoriui M. Stockove \$200; J. Jankui, antram redaktoriui, \$95; Newman spaustuvei už laikraščio spausdinimą \$292.87; žmonių paskola \$768.20; prenumeratoriams \$638; Inter-type Co. \$2,983.50; American Type Foundry Co. \$569.50. Kasoj gi pinigų buvo \$190.60.

Reikia pažymėti, kad Inter-type Co. viso imokėta \$976.50, skolos gi pasilieka \$2,983.50. Tokiu būdu Inter-type Co. mašiną pasiima ir imokėti pinigai dingsta American Type Foundry Co. imokėta \$592, skolų gi pasilieka \$569.50. Taigi ir čia kompanija gali savo daiktus pasiimti, o imokėti pinigai žūsta.

Gaila, kad tiek daug pinigų žūsta, kuriuos sudėjo darbininkai, bet dabar jau nieko nepadarysi. Tai buvo neapgalvotas žingsnis ir todėl to žingsnio darytojai gavo skaudžią lekciją, brangiai už ją prisiėjo užmokėti.

IR TAS VADINASI PROGRESU.

Amerikos Socialistų Partijos sekretorius O. Brantetter paskelbė, kad komitetas pardavęs namą, kurį savo laiku Partija buvo nusipirkus. Jis pirmiau nusiskundžia, kad namą nieku būdu negalima būtų išlaikyti, nes kada Partijos komitetas išbraukęs visas federacijas, tai pati Partija sumažėjus ir namo kambariai visą laiką būtų tušti. Toliau vėl sakoma, kad išrandavoti kambarius nebuvę galima, nes atzagareiviškos unijos nėjusios ir socialistų namas, šiaip firmos, kurios samdo kambarius, taipgi socialistų name nesamdžiusios. Tokiu būdu išlaidos buvusios daug didesnės, negu įplaukos. Pabaigoj savo pranešime sekretorius apsidžiaugia, kad dabar, nusisamdžius Partijai ofisą, busia mažesnės išlaidos, negu kad buvo turint savo namą. Vadinasi, Socialistų Partija, sekretoriaus pranešimu, padarė didelį progresą, tik ne pirmyn, bet atgal. Vienok sekretorius džiaugiasi ir tokiu progresu, ramindamas savo narius, kad dabar Partijai busia geriau.

Pirmiausiai reikia pasakyti, kad federacijos, kurias Partija išbraukė, ir palaikė visą Socialistų Partiją, ir

jeigu ne federacijos, tai Partija nebūtų namą nusipirkus.

Antras dalykas, tai darbininkų nepritarimas Socialistų Partijai. Juk, rodosi, Chicagoje yra galybės unijų, kurios galėjo persikelti į socialistų namą, vienok nei viena jų nepersikėlė ir visą laiką namas buvo tuščias. Šitas faktas aiškiausiai parodo, kaip darbininkai atsieneša socialistų linkui.

Teisybė, sekretorius sako, kad unijos nesamdžiusios socialistų name kambarių todėl, kad jos esą atzagareiviškos. Bet šitą pasaką tie ponai gali tik, vaikams pasakoti, o ne darbininkams. Juk visi gerai žino, kad Chicagoj užtenka ir pažangesnių unijų, vienok ir tos nesamdė socialistų kambarių. O nesamdė todėl, kad socialistams nepritaria.

ANT GREITŲJŲ

Fašistams vadovaujant, jau prasidėjo Italijos išpardavimas. Gelžkeliai, telefonas ir telegrafas žadama pavesti kapitalistų kompanijoms. Ko kito nuo fašistų valdžios ir negalima laukti.

Je, je! Sako, republikonų partijos bosai žada tapti lipšniais liberalais. Antot "Times'o" pasakymo, patsai Hardingas nėra toks jau didelis atzagareivis.

Hardingo liberalizmas pasireiškė tuo, jog jisai atsisakė priimti atstovybę įvairių draugijų, reikalaujančių

VIAC. ŠISKOVAS.

PRIE ŠVIESOS

(Pabaiga.)

PIEMUO: Reikia, patys darbininkai. Vadinasi, kaip šeiminkai, kaip ir patys sau tarnauja. Patys darbininkai.

ANTONOVAS: Tai ką, ar taip geriau?

PIEMUO: Žinoma, geriau. Ot, kad ir aš, piemuo, kiaulių išganytojas, prastesnio už mane nėra, nusisnypšti ir ištrinti, ot kas aš buvau. O dabar?... O-o!... Aš eiles galiu rašyti, aš į Petrogradą... Mielasis drauge, ar galima bus paskui į Petrogradą braukt? Pauostyt, kuo ten kvepia?

ANTONOVAS: Vygas, galima, galima!

PIEMUO: Mielasis drauge! O žinai, į ką aš noriu Petrograde išsismokinti?

ANTONOVAS: Į ką gi?

PIEMUO: Pačiu išprauninku. Ar galima?

ANTONOVAS: Ką tu, drauguži, durnaropių uždelei!...

PIEMUO (nustebęs): O kas? Ir labai gražiai išprauninkas važiuoja; trokta... Mėgstu!...

ANTONOVAS (moja ant jo ranką. Kitiems?): Na, o jūs, piliečiai?

NIKITA: Kokie mes piliečiai. Mes stačiatikių tikybos. Kam mums tais dalykais užsiminti. Sen!

BOBOS (choru): Paliuosuok, gerasis! Mes tau klausinėliu... Sūrėli...

BOBUTĖ FEDOSIJA: Kad tu kur pasikartumei su savo mokslu.

TETULĖ AGAFIJA: Štai visas rankas supiausčiau, amalinama tą lazdele, kaip ją... tą rašomąją.

ANTONOVAS: Negalima, negalima!... Noi vieno borašio. Pas mane kietai! Lukičiai! Mokink!

LUKICIUS: Stengius. Bet nenori. Dar ši bobutė, Matrena, ji nori.

NIKITA: Ir tegul. O mums nereikia... man viduriai eina. Tai ką man, stipti su tavo mokslu ar ką.

BOBUTĖ FEDOSIJA: Kad jus velniai ir pragara! Ot kur!

(Ieina Našmas. Žegnojasi.)

NAŠMAS (Antonovui): Sveikas, gerasis. Seniai atvykai?

ANTONOVAS: Tik ką. O kaip tu?

NAŠMAS: Ak tu, balandėli, tu manasis! Gerasis tu mano! Ačiu tau, ačiū tau galvelė.

paliuosuoti politinius kalinus.

Visame pasaulyj yra 15,330,000 žydų. Iš to skaičiaus Jungtinėse Valstijose gyvena 3,300,000, Lenkijoje — 3,716,000, Rumunijoj — apie milijoną, Ukrainoj — virš dviejų milijonų.

New Yorko "Herald's" sako:

"Sesijos Ketvirtojo Suvažiavimo Komunistų Internacionalo jau prasidėjo. Suvažiavimo delegatai prisiklausys visokių žioplysciu, o paskui išsiskirstys namo, tikėdamiesi, kad ir kitų šalių žmones galima bus taip lengvai apgauti, kaip rusus."

Taip rašė apie bolševikus ir caro apmokamos plunksnos.

Europos valstybės yra prasiskolinusios ant 150 bilionų dolerių. O juk tolimesniai lindimui į skolas nematyt galo.

E. Debsas seneniai pasakė, kad, jojo nuomone, Leninas yra vienas iš stambiausių pasaulio veikėjų.

Tuo tarpu kitas menševikų vadas Šlezingeris seneniai atsiliepė apie bolševikus, kaip apie kliką uzurpatorių ir sukčių.

Geroj kompanijoj randasi Debsas.

Prie agitacijos už industrines unijas menševikai ne tik kad neprisideda, bet kaip kur stačiai priešinas tam, tuo būdu palaikydami Gom-

persą ir jo giriamas amalinės unijas.

Debsas visados stoji industrializma. Tuo tarpu jisai priguli prie partijos, kuri unijų klausime eina taitais Federacijos vadais, ką gauna į metus \$25,000. Nuseno Debsas.

Tulas anglas pasakė apie dabartinį Berlyną, jog tai esąs geras miestas, tik vis bėda tame, kad jame per daug vokiečių.

Vienų tik rasu esama Berlyne apie 200,000. Iš vis sveltintančių Berlyne esamu virš pusės milijono.

Kuomet vokiečių nepagulmingoji socialistų partija nutarė susiivienyti su sedemaničiais, tai maža je dalelė, Ledebourui vadovaujant, nutarė parodyti savo "revoliucinį" ožį. Ji nesivienijo ir gyvuoja "savystoviai". Tai maža sektanta saujalė, kuri leidžia savo laikraštuką "Klassenkampf".

Centrizmo evoliucija vada arba prie socialpatriotizmo, arba prie centrizmo sektantizmo.

Ar girdėjote, kad ir Lietuvas Socialdemokratų Partijoj atsirado raudonasis pavojus? Taip bent sako J. Kulnaitis, pažinęs jo Kario ir Venslauskio skvermą, Chicago's smokų organą, dda Janulacių straipnių, pusį "Lietuvoj", be kompartarų. Grigas tiesia sau dteij prie Janulacių "ne politikų sluca".

J. Šeraga.

Netikėtum, išmokau rašto! Lukičius išmokė!

ANTONOVAS: Labai gerai.

NAŠMAS: Ir dar kaip gerai, kad-

PIEMUO: O ko tu tuomet ant žydų pūdinėjai, kad paliuosuotų?

NAŠMAS: Todėl, kad kvailas buvau. O dabar... (klaupdamas ant kelių) Ačiu tau!

ANTONOVAS (prikeldamas): Ką tu, ką tu!

NAŠMAS: Visai prategėjau. Ir šventą knygą paskaityt, ir laikraštį — žaliu. Dabar tu sa galva persisuko, mintys linkamosnės atėjo.

Net, rodos, kad iš paujo gimęs. Ot kaip! Žmogumi tapau. Tikrai žmogumi, registruoti.

ANTONOVAS (hohoms ir Nikitai): O kaip taip ir nenorite?

BOBOS ir NIKITA (choru): Nenorime!

Sunku mums... Nors per galvas daukų!... Juoka tai! Iškoneveikimas.

ANTONOVAS (pykdamas): Aš te nekešju! Tai sabotažas! Aš jus priveršiu!... Norite mokintis?

BALSAI: Nenorime!

ANTONOVAS: Paskutinį sykį klausiu, norit mokintis ar ne?

BALSAI: Sakome, kad ne! Nematantys!

ANTONOVAS (užsidegdamas): Tokiam atvejių (aiškiai): marš į vagonus maltais kvepianti!

BOBOS ir NIKITA (iš sykiu, susispausti, kaip ir nusigasta, pasakyti linkamam, choru):

O-o-o?!

Gerasis tu mūsų! Brangusis!

Aniolėji baltasis! Mes tau klausinėliu!...

Tai, ačiu! Seniai reikėjo taip! Mūsų sūrėli.

NIKITA: Mes tau... Kiekvienas mūsų nelenė!... Ne tik kad maltais, mes kalimus maltais rausime. (Mokytuoja).

PIEMUO: Dėdūk, o viduriai eina? Ar miršai?

NIKITA: Viduriai! Būk tu karagali!

Va kur viduriai (krato knyga). Viduriai riamis viduriai!

TETULĖ AGAFIJA: Kokiam tik darbu siusk.

BOBUTĖ FEDOSIJA: Nors kiekvienas darbu siusk.

ANTONOVAS: Na ir na! Būk jis, ačiū!

PIEMUO: Brangusis drauge! Tegu jis kiauies, šimts juos netrupka!... O mes ar turime vadinasi, į patį Petrogradą! Mikiškai, mikiškai kaimisaru tapsi.

(Uždahni.)

Petrogradas. 1921 m.

Vertė...

PITTSBURGAS IR JO APIELINKĖS

Lietuvių Darbininkų Judėjimas Ten Silpnas, bet Jisai Gali Pakilti.

Baugu važiuoti Pittsburgho apyelinkėse sutemoj. Per gatvėkari ar traukinio langą i tave žiūri didžios raudonos ugnys, o aplinkui klaidi, juoda nykuma. Tai baisioji plieno trusto viešpatystė, savo ugniniais nasrais apžiojusi desėtkus ir desėtkus tūkstančių darbininkų. Ta pati baisi regykla ar važiuoti pro Homestead, pro Braddock, ar linkui Carnegie. Ateiviai, ateiviai, ateiviai.

Tai jie sukrauja plieno trustui tuos didžiuosius lobius.

Mano draugai, su kuriais gyvenu, dirbdami Pipe Mill-ėj, padaro i savaitę po 20—25 dolerius. Tai dar vadinasi labai gera alga, su ta 20%, kuriuos dađėjo "džiodžė" Gary. Tik kyštelk nosi pro duris — dūmai, dūmai, dūmai apjuosę visą padangę. Nei negalvok apie tyra orą. Juo gali pakvėpuoti kur toli — apie New Kensingtoną, ar mainose, bet ne čia.

Bet be to proletarinio ateivių Pittsburgho yra dar kitaš Pittsburghas. Jūs jį galite pamatyti Kaufmano ir Rosenbaumo didžiosiose krautuvelyse. Tai, tur būt, apie tą poniškąjį Pittsburghą anadien tulas kalbėtojas, sakydamas prakalbą North Side Carnegie knygyne, prasitarė: "Pittsburgas — tai rojus, o jo žmonės beveik aniuoliai!" O taip, taip! Skaičiau "Gazette-Times", jog pittsburgiečiai dedasi i bankus daugiau pinigų, negu clevelandiečiai ir losangeliečiai. Izdo ministeris Mellon, kuris yra Pittsburgho tūzu, stato grandiozį namą savo bankui. Prekybos rūmai čia turi pilną valdžią.

Bet tame "aniuoliškame" Pittsburgho nėra advokato, kuris apsiimtų ginti bylą žmogaus, kaltinamo bolševizme. Septyni, ar aštuoni dienas čia jame, o nei vieno švaraus, net tokio, kaip Clevelando "Plain Dealer". Pittsburgho apyelinkėse puikią gyvena tie, kurie valdo National Tube Co., Bayer Co., Carnegie Co., Jones & Langlin ir taip toliau. Jie turi milijonus ir kupinai gryno oro East Liberty, ar Oaklande.

Bet ta padnoji ateivija, kuri streikavo 1919 metuose! Jos gyvenimas blogesnis, negu ateivių gyvenimas Chicargoje, Detroite ar net Clevelande.

Tai ką sakyti apie lietuvių kolonijas?

Pirma, kas labiausia metasi i akis, tai viena nepaprasta ypatybė — pašelpinių draugijų stiprumas ir pašelpinių draugijų namai. Padėkime, toksai Brooklynas stena, stena, o savo lietuvišką svetainę vargiai kada išstenės.

O Pittsburgho dalyje Soho Lietuvių Mokslo Draugija turi savo namą, vertą virš \$40.000. Gražus ruimingas

namas. Tokiame Wilmerdinge, kur Lietuvos Sūnų Draugija ligi šiol tenkinosi savo medine svetaine, verta virš \$10.000, dabar isigyta namas, vertas virš \$35.000. Parandavos krautuvelyse, tai ir galės versties. Nenusistebėkit, kad pasakysiu, jog Sūnų Draugija turi tik 150 narių. Jau sirašę ne tik wilmerdingiečiai, bet ir apyelinkės draugai. Ir tai dar tame pačiame miestelyj Joninė Dr-ja statosi sau svetaing, jeigu neklystu, už \$25.000.

Svetainių visur pilna. Net Carnegie, kur i prakalbas susirenka keli desėtkai žmonių, Augščiausios Prieglaudodos kuopa turi savo gražų namelį. McKees Rocks'e Augšč. Prieglaudodos kuopa turi gana gražų namą. Ji, ta Draugija, turi savo svetaines ir kitur.

North Side, Pittsburgho, Sūnų Draugija irgi turi savo namą. Žodžiu, beveik visuose Pittsburgho priemiesčiuose lietuvių draugijos turi savo namus.

Bet kaip jie pasilaiko, iš kur gaunama pinigai? Mat, to klausimo aš jau nenoriu liesti, nes man prisieitų pasiekti net aštuonioliktą priešdą prie Suvienytų Valstijų konstitucijos. O tai jau visai ne mano biznis...

Niekur kitur klausimas apie blaivybę ir girtybę nėra taip opus, kaip Pittsburgho. Pavelyt žmonėms išsigerti, bet nepavelyt jiems perdaug išsigerti — tai vienas iš opiausių klausimų. Kada aš kalbėjau North Side, du girtus žmones reikėjo išguit iš svetainės. O Soho tokios istorijos tankiai atsitinka.

Draugijos turi daug narių. Nepaisant biaraus incidento su žuliku Aleksiu, nukniaukusiu Augščiausią Prieglaudai daug tūkstančių doleriu, ta Draugija yra stipriatsia. Jos pirmininkas Radzevičius man sakė, jog ji turi apie 1.300 narių ir, jeigu neklystu, bene 25 gyvuojančias kuopas. Aš stoju už tai, kad toj Draugijoje veikt ir ją palaikyt ir galutinai nustatyt joj darbininkiška linija. Draugijos organu, kaip beveik visi veiklesni draugai sutinka, turėtu būti "Laisvė". Be to, Draugija būtinai turėtu rengt prakalbas savo vardu.

Jeigu Pittsburgho ir apyelinkės draugijos nori užtikrinti sau ateitį, jos turi išmukt prikraukt i savo tarpą jaunuomenę.

Ot iš ko reiktu pasimokinti: iš drg. Ivanausko vedamos vaikų draugijėles "Viltis", gyvuojančios East Pittsburgho. Lavinti vaikus yra labai svarbu. Tik sudarykite gerą vaikų chorą ir tegul jisai rengia koncertėlius visur, kur tik galima. Vaikų choras, kartais, gali padaryti daugiau naudės, negu gero kalbėtojo prakalbos.

Parankiausia tuo užsiimti Literatūros Draugijai.

Ketvirtame Apskrietyje, kaip man sakė, yra apie 200 narių. Jų gali būti bent 300. Tikrai žinau, kad vienam McKees Rocks'e galima turėti apie 50 narių, jeigu tik vietos draugai subrus veikti.

Galima ir naujų kuopų įsteigti. Paimkite kad ir Homesteadą, kur gyvena koks 1.000 lietuvių. Ten su prakalbam sunku kas padaryti, bet surengti gerą populiarišką koncertėlį, čia jau pasakyti prakalbėle — ir kuopa yra.

Apleistų kolonijų apie Pittsburghą yra daug. Kur dingo Monessen, Donbra, Charlesroi, Wilson ir kitos vietos?

Reikia tokio kalbėtojo, kuris išbūtų kiekvienam tu miesteliu po kelias dienas. Neužtenka pasakyti viešą prakalbą. Būtinai reikia turėti pasikalbėjimą su draugais. Tai yra tankiai dar svarbiau, negu viešos prakalbos.

Amer. Liet. Darb. Draugijai būtinai reikia naujo maršruto, bet tokio maršruto, kad kalbėtojas išbūtų Pittsburgho bent kelis mėnesius. Greitas pervaziavimas per kuopas didelės naudos nepadarys.

"Extra-kairiųjų" draugų Pittsburgho apyelinkėj beveik nėra. Didžiama stoji, ar tos Amerikos Darbininkų Partijon. Soho yra saujalė žmonių, koks desėtkas, kurie patys nežino ko nori. Bet apie juos kalbėti neverta.

Šiaip jau, su draugais Wilmerdinge, McKees Rocks'e, New Kensingtone susikalbėti galima ir reikia.

Tautininkų įtaka pačiame Pittsburgho siek tiek pakilo. Bet tai ne ilgam. Delei to nereikla perdaug rūpintis. Juk gyvenimas ir tas begalinis išnaudojimas darbo žmonių plieno dirbtuvėse, vėliau ar anksčiau, prives prie labai didelių kovų su kapitalu. Ar gi tautininkai gali sulošti tokiam atsitikimė svarbią rolę? Net žmonės, kurie priguli prie Mokslo Draugijos, turės suprasti, kad didžiama jų yra darbininkai ir kad vyriausias jų mokslas turi būti kova su kapitalu.

Tautininkai pyksta, kad kas tai juos užgavo, kuomet buvo surengta paroda padėkavoti Hardingo valdžiai už Lietuvos pripažinimą. Bet tai faktas, kad kas tai iš maršuojančių pirmiausia užgavo tuos žmones, kurie nenorėjo parodoje dalyvauti.

Pagaliau, už ką buvo dėkavoti Amerikos valdžiai? Juk net tautininkų "Vienybė" rašė, kad tik ačiu Sovietų Rusijos pasilaikymui Amerika turėjo pripažinti Lietuvą. Tai kam dėkavoti Hardingui?

Jau, rodosi, ir tautininkai turėtu suprasti, kad po 7 d. lapkričio rinkimų kada visa Amerika nusigrėžė nuo Hardingo, jo valdžiai nėra ką dėkavoti. Kas dėkavoja Hardingui — tai dėkavoja plieno trustui, nes tik plieno trustas ir žibalo trustas stoja už republikoniškus atžagareivius.

DARBININKŲ SVEIKATA

Dr. J. J. Kaškiaučius.

Apie širdies Mušimą.

Dr-gė J. Kienė, Lowell, Mass., rašo: Jau bus 8 metai, kaip aš turiu širdies mušimą. Būdavo ne taip blogai, tik pastaraisiais metais pradėjo dar ir kosulys dusinti. Atmenu ir priežastį: sušilusį išgėriau šalotos sodos. Kosulys taso labiausia iš ryto, kartais atsiranda skauduliu įvairiose kūno dalyse, ypač po krūtine, kartais ir galvą skauda. Gydytojai sako tai esąs širdies mušimas ir kosulys paėnags nuo to. Kaip man geriausia daryti?

Atsakymas.

Pats žodis "širdies mušimas" mažai ką tepasako. Juk ir sveiko žmogaus širdis muša, tvakši, plaka, kartais pamažėli, o kartais ir labai smarkiai, kai žmogus yra sunkiai keli, bėgi ir šiaip sunkų fizinį darbą atlieki, taipgi kada išsigasti, supyksti ir t.t.

Paprastai sveikas žmogus nejaučia savo širdies, kaip jį ten krūtineje nuolat darbuojasi. Kada kam širdis ima be ypatingos priežasties persmarkiai stuksėti, plakti, kad net jauti ją mušant ir gal net skaudėjimą ten patėmij, ir kada tokie smarkesni širdies mušimai užėina dažniau, be matomos priežasties, tada verta i tai domės kreipti.

Tai gali reikšti kokį nors širdies raumenio apsilpimą ar kurių atlapėlių bei durelių ligą, arba širdis fiziškai gali būti ir sveika, tik gal nervai (dirksniai) perdaug įjaudinti, perdaug jautrus, nudėvėti, o gal šiaip ko esama negerai kai kur organizme. Visa tai reikla iširti ir, radus priežastį, reikia kaip nors prašalinti.

Jeigu tikrai surasta gydytojų ir pripažinta, kad širdies esama silpnos, tai partartina rimtai griebtis pagalbos. O pagalba visai dar nereiškia bėnkuotė vaistų bei dėžute pigulky.

Visu pirma reikia žinoti, kad širdis yra raumuo, galinąs, tamprus, ritmingai besidarbuojas organas. Širdis kraują pompuoja, varinėja ir ta pareiga ji eina neuoalsiai. Kad širdis sekmingai darbuotusi ir pirma laiko nenulstu, reikla žiūrėti, kad jai būtų užtenkama atatinamo maisto — gero, gryno kraujo, o juk tyras, sveikas kraujas reikla ir abelnos sveikatos žydėjimą.

Tegul Mokslo Draugijos nariai pagalvoja apie tuos dalykus ir nekelia protesto prieš susipratusius darbininkus, simpatizuojančius Sovietu Rusijai ir Lietuvos darbininkams (bet ne būožiū valdžiai).

Pittsburgo draugai turi turėti daugiau pastikėjimo savim.

Dažniau susieikite ir dažniau pasitarkite apie savo reikalus.

Reikia išmokti sąmoningai pasirinkti sau sveikus, natūralinius valgius ir prie to priprasti. Medus yra geras maistas aplamai ir ypač širdžiai. Medus priduođa kūno raumenims (taipgi ir širdies raumeniui) daug energijos, be to tai yra lengvas viduriams valgis. Medaus cukrus daug skiriasi nuo paprasto cukraus. Meduje yra nemažai įvairių reikalingų druskų. Būtų labai protinga, kad vieton saldainių, saldyledžio ir panašių migdolų žmonės dažniau vartotų medų. Kam medus "persaldus", galima atmiežti kuo arba su koku kitu valgiu vartoti. Sirapas taipgi neblogas salduimų tarpe.

Tokie valgiai, kurie kūnui priduođa kalkių, yra ir širdžiai reikalingi, pavyzdin, vynuogės, pienas, sūris, kiaušiniai, daržovės, vaisiai. Reikia žinoti, kad širdies raumuo turi savyje 7 kartus daugiau kalkių, negu kiti raumenys. Nesčios ir žindančios moterys turi atminti, kad iš jų kraujo atsiima daug gaivumo, daug kalkių, kad suteikus visa tai savo atžaloms-vaikams. Suprantama, kada tokių atžalų priželia perdaug, tai nuo jų ir senam kelmui blogiau esti: motina pasidarą išsemta, nusilpusi visai žvilgsniais. Tokioms moterims ypatingai reikia vartoti parinkti natūraliniai valgiai.

Apart kalkių, širdies raumeniui reikia dar ir sodos (natro) ir potašiaus (ka- (Tęsa ant 4-to pusl.)

DR. J. VITKUS
GYDYTOJAS CHIRURGAS
1286 Norwood Rd.
CLEVELAND, OHIO.

Telephone: Greenpoint 2861.
J. LEVANDUSKAS GRABORIUS
372 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

CAFE and BUFFET LUNCH
UZLAIKAU PUKIAUSI VIEŠBUTI.
PAGAMINAME GARDZIAUSIUS VALGIUS IR IVAIBUS UZKANDIUS Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UŽEITI.
CHRISTIAN LUTZ
418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

Pirkite Šias Įdomias Knygas Dabar, Tai Dar Ir Dovanų Gausite!

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIUS DALYKUS.
236 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00.
Aiškiai ir teisingai aprašyta visas vyro lyties gyvenimas; lyties organai ir jų veikimas; lyties ligos ir kaip jų išlaugoti; saugagystė; protineija; apsilvedimas ir žemininis gyvenimas; kaip aiškinti vaikams lyties apsilvedimus ir t. t., ir t. t. Tai tik suminėjimas kelių iš daugybės įdomių dalykų, kurie toje knygoje aiškina. Kiekvienas jaunikaitis ir vedęs vyras turi šią knygą turėti.

PATARIMAI MOTERIMS IR MERGINOMS APIE LYTIUS DALYKUS.
256 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00.
Teisingai ir suprantamai aprašo visą mergaitės ir moters lyties gyvenimą. Tarpe daugelio kitų dalykų, aprašyta lyties organai ir jų veikimas; antbrunaušis; apsilvedimas; apsilvaininimas; gimdymas; lyties ligos ir kitos moterų ligos; saugagystė; kaip būti laiminga gyvenant poroje, ir t. t., ir t. t. Ši knyga pirmučiassial skiriama merginoms ir moterims.

Tačiau šios dvi knygos lyg ir viena kita papildo ir kaip vyras, taip ir moters privalo jas abi turėti, nes dažnai prireikia naudoti vienos ar kitos knygos pamokymais. (Abi knygos parašytos lyties klausimų tyrinėtoju Dr-u W. J. Robinsono.)

Susikit tas knygas i Lietuvą, gimtūmą ir draugams — jiems nėra kur tokių knygų gauti. Lietuvos cenzūra tas knygas įleidžia.

P pinigais ir reikalavimus siųskite šiuo adresu:
J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.
DOVANOS. Visiems, kurie pirks šias abi knygas iki šio mėnesio pabaigos, dovanai pridėsiu įvairių knygėlių vertės 50c. Kurie pirks bile turį vieną knygą, gaus dovanai knygėlių vertės 25c. Pasiskubinkite!

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?
Jeigu taip, tai imk duoną iš **GARSO KEPTUVES (SENIAUSIA ISTAIGA)**
Kepa geriausią duoną iš žyčių ruginių miltų.
Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės i mus. Duoną siūnčiam ir i kitus miestus.
Savininkai
W. Masilevičius ir A. Shrupski
209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2876.

DETROIT'O KRIAUCIUS
Daru silutus, overkotus ir futras pagal naujausią modą. Materijos geros ir diužiausiai pasirinkime. Darbas garantuotas. Kainos nebrangios. Atsilankykite vis! **JUOZAS LAUKYS**
2238 Caniff Ave. HAMTRAMCK, MICH.
Telefonas: Greenpoint 5812.

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA
229 BEDFORD AVE., Kamp. N. 4-tos Gatv., BROOKLYN, N. Y. Viršuj Daunoros Vaisinės
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. Penktadieniais, sekmadieniais ir švenčių dienomis tik pagal sutartį.

NAUJA KNYGA

Kas Norite Žinoti, Kas Yra -

- Kapitalas
- Gamyba
- Darbas ir jo vaisius
- Benadarbiavimas
- Prisilavinimas
- Visdomenės išsivystymas
- Ekonomijos mokslo reiksmė
- Matno išsivystymas
- Darbo pajėgos vertė
- Pridedamoji vertė
- Pėnas
- Kreditas (paskola)
- Birža (spekuliacija)
- Kapitalo augimas
- Pramonės kriziai
- Kapitalistinė valstybė
- Mokesčiai
- Buržuazinių klasių ideologija ir Proletariato ideologija?

Tuojaus nusipirkite naujai "Laisvės" išleistą knygą

IŽANGA I POLITINE EKONOMIJA

Knyga parašyta garsaus rusų ekonomisto-rašytojaus **A. BOGDANOVO.**
Susideda iš 240 puslapių.
Kaina: drūptais audimo aparais ir auksuotomis raidėmis \$1.50; Popieriniai viršeliai — \$1.00.
Reikalbūdami knygos, adresuokite:

L A I S V Ė.
46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

VITAMINAI

KAS JIE IR KUR RANDAS.

DR. A. PETRIKA.

(Medžiaga iš Dr. P. H. DeKruif'o rašinio, "Daktarai ir Vaistų Prekėjai")

Straipsnis Antras.

Nei viena vaistų prekėjų kampanija negali lygintis tai, vedamai vitaminų dirbėjų: tai ciniška, gašli kampanija, pereinanti visas etikos ribas. Pradedant gėlių, žaliųjų didelių bei žurnalių skelbimais ir baigiant aplipintom traukinių sienom bei milžiniškom elektra šviečiančiom iškabom — visur tasai pats rikšmas: "Žmonija kenčia dėl vitaminų stokos; imkite daugiau vitaminų".

Iš visų kampų mum šaukia tasai ciniškas kvartetas: Vitavim, Vitazest, Vitayeast ir Vitamon, tai to svarteto nariai. Kiek įgalėdami jie stengiasi kitas kitą užrėkti. Mum prižadama sveikata ir laimė, jeigu mes rysimės ikvaliai Mastino Vitamono ar Fleischmano Vitayeasto. Gi, gink dieve, jeigu mes būtume toki neklauzados ir nepaklausytume išganingo vitaminų prekėjų balso—mus tikrai laukia nepalaima ir gyvenimo gūgnas.

Jeigu mes smerkiame apgavingus vitaminų dirbėjų aukšmus, tai nereikia suvirsti, kad mes atmetame vitaminų reikalingumo teoriją. Anaipol ne: vitaminai mum taip reikalingi, kaip patsai oras, kurį mes kvėpuojam. Jie mum būtini, nepavaduojami. Be jų tikrai mes negalėtume būti nei tvirti, nei energingi, nei veikti, nei laimingi. Betgi, nežiūrint to, kad vitaminai yra būtini mūsų kūnui, tas ar, vienok, nereikia, kad mum jie reikia gauti nuo pono Mastino ar Fleischmano. Jieškoti vitaminų vaistinėje ar šiaip krautuvių vaistinėje lygiai tą patį, ką jieškoti kvėpavimui oro, parluodamo gražiam cilindryje. Jeigu kuris nors pranonininkas pradėtų garsintis, kad jis išdirba kvėpavimui orą, kuris kūnui taip reikalingas, tai mes toki šarlataną norėtume pasiūstyti į kalėjimą ar beprotnamį, už apgaudinėjimą žmonių. Vienok, išdirbinėjimas ir žmonėms siūlymas vitaminų, lengiantis tuo, kad jie žmonėms reikalingi — yra nei kiek nemažesnis absurdas už oro pardavimą, vienok toksai darbas ne tik kad pakončiama, bet dar net ir garbingu laikoma.

Tai gi, kas tai yra vitaminai? Kur jie randasi? Iki mes stengsimės atsakyti žemiau.

Jau prieš kelis šimtmečius buvo patirta, kad jūreiviai, eliaujanti ilgas jūrių keliones, įgaudavo ligą, vadinamą "škorbutu" (lotyniškai—vorbutus). Škorbutu sergantys ligoniai turi sutinutas ir pūliuojančias burnos nagenis, liuosus dantis, drie, galiau, visą išpuola. Asimainančiais periodais, nos krečia karštis, gi ant kūnos pasirodo raudoni

plėtmai, nes po skūra trūksta maži kraujo sudinai ir kraujas išsiplečia.

Taipgi, jau daugiau, negu šimtas metų kaip žinoma, kad joki vaistai škorbutą negali išgydyti. Iš kitos gi pusės, jeigu ligoniui pradeda duoti skystimo apelsinų, citrinos ar žalių bulvių — liga ūmai prapuola, kaip jos ir visai nebuve. Be to, taipgi buvo žinoma, kad žmogus niekad škorbutu nesirgdavo, jeigu viršų išvardintų substancijų rasdavo jo maiste. Todel buvo aišku, kad minėtos ligos priežastis buvo stoka ko tai kasdieniam maiste. Nebuvo vienok žinoma, kas yra tasai "kas nors". Kiekybės maisto nepavadavo tą jį "kas nors", nes jūreivis galėdavo valgyti tris kartus per dieną kiek tiktai norėjo džiovintos duonos, sudėtų lašinių ir arbatos, o vienok jį tas neišgelbėjo nuo škorbuto. Bet jeigu jis kasdien ėmė po biskį skystimo apelsinų, citrinų ar žalių bulvių — jisai niekad tos ligos negaudavo.

Britanijos laivyno daktarai tą faktą žinojo daugiau, negu prieš šimtą metų, todėl jie padarė verstinu dalyką kiekvienam jūreiviui ėminią tam tikros dozės citrinos syvų, kada jie išvažiuoja ilgam laikui į jūres. Prieš daugelį metų, Japonijos laivyno jūreiviai įgandavo bauriarią ligą, vadinamą "beriberi". Ši liga yra daug aršesnė, negu škorbutas. Ja sergančio jūreivio kojos sutinsta ir jas pradeda skausmingai konvulsyviai traukyti. Kartais ligonis įgauna anemiją (silpnakraujystę); jis nustoja raumenų jėgos; užpuola smarkus viso kūno gėlimas ir, labai tankiai, skausmuose ligonis miršta.

Japonų daktaras, vardu Takaki, patėmijo, kad jūreivių valgis būdavo, veik išimtinai, tai numalti ryžiai, kokūs ir čion Amerikoje žmonės valgo (žinoma, prie kitų valgių). Daktaras Takaki patarė dalį ryžių pakesti miežiais ir beriberi visai prapuolė iš japonų laivyno.

Amerikos, Olandijos ir kitų šalių mokslininkai bandė maitinti įvairius gyvūnus "tyro stovio" maistu. Pasirodė, kad "tyrame maiste" ko tai stoka, kad gyvūnai nuo tokio maisto nors ir nemiršta, bet ir neauga. Pavyzdžiu, paukščius šeriant numaltais ryžiais, juos užpuola liga "beriberi". Pelės, šeriamos tokiu "tyru" maistu, nustoja augti, bet tik pradėjus duoti kiek pieno prie to paties maisto, tuoj pradeda tarpti. Paukščiai, šeriami nenumaltais ryžiais—auga labai gerai.

Šia maisto paslaptimi susirūpino nemažas skaičius mokslininkų. Vienas jų, Funkas, tarė radęs tą stebuklingąją substanciją ryžių

lūktuose ir manė ją esant organinei sąjungai, turinčiai amonijos. Kadangi sąjungos, turinčios amonijos radikalų, chemioj vadinamos "aminais" (pav., pentamethylidiaminai), tai Funkas ir nukalė tai stebuklingai substancijai vardą — "vitaminai". Filologiniai aiškinant, žodis "vitaminai" reiškia "gyvybės aminai": "vita", lotynų kalba — gyvybė, plius—"aminai". Ar Funkas teisingai atspėjo vitaminus turint amonijos radikalų, iki šiol dar netapo prrodyta, vienok, jo nukaltas žodis prigijo.

Betyrinėjant vitaminų ypatybes pasirodė, kad jų turi būti nemažiau trijų rūšių: Pirmas, kurio stoka maiste būdavo priežastis akysopio šunim ir jūrių kiuliukėm, vadinamas "Vitaminas A".

Antras, del kurio stokos gaunama liga "beriberi", vadinamas "Vitaminas B".

Trečias, kurio nesant maiste užpuola škorbutas, vadinamas "Vitaminas C".

Pastaruoju laiku dar tapo atrasta du vitaminai: vienas jų esąs drauge su "Vitaminu B", gi antras tapo pavadintas "Vitaminas D". Apie juodu, vienok, mažai dar žinoma.

Kokį vaidmenį vitaminai vaidina žmogaus kūne, tikrai nežinoma. Vienok aišku tiek, kad jie kokiu nors būdu gelbsti kūnui asimiliuoti maistą. Shermanas vitaminių rolę aiškina šiaip: "Žmogaus kūnas", sako jis, "tai didelė garmašinė, kuri kurą suteikia maistas. Vitaminai gi, yra ta kibirkščia, kuri uždega kurą. Be kibirkšties, nors kuro būtų ir daugybiai, jis neušidegs, ir garmašinė negalės funkcionuoti. Be kuro, iš kitos pusės, vienos kibirkštys irgi būtų be naudos."

Nesileidžiant į detales, čion galima suminėti kelias paprastas vietas, kur vitaminai randas.

Kviečių duona, kada ji maišyta į pieną, itin, gana turtinga Vitaminais A ir B. Sviestas turi daug Vitamino A.

Mėsa yra gana bėdina vitaminais, vienok smagenys, inkstai ir jarnos (kepenys) turi šiek-tiek Vitaminų A, B ir truputį C.

Vaisiai veik visi gana turtingi vitaminu C, o apelsinai (oranžai) turi dar pusėtinai ir Vitamino B ir šiek-tiek C.

Pamidori (tomėtės) yra tai vienos daržovių, turtingiausių visų rūšių vitaminais. Kopūstai, morkos, špinokai ir kitos daržovės taipgi turi apšiai vitaminų.

Pienas, galima sakyti, yra visų geriausias maistas, nes be visų kūnui reikalingų substancijų jisai turi ganėtinai ir visų vitaminų.

Iš šio trumpo sąrašo galima matyti, kad vitaminų apšiai yra visuose tinkamai prirengtuose valguose, o piene, vaisiuose ir daržovėse — itin daug. Tai gi, kurie valgo kalbamuosius valgius, užtektinai ten randa ir reikalingų vitaminų ir jiems visai nereikia rūpintis apie tuos "vitaminus", kurių pilnos vaistinių lentynos.

Nežiūrint, vienok, šių taip garsiai kalbančių faktų, laikraščiai ir žurnalai pilni skelbimų, eksponuojančių dirbtinių vitaminų "dorybes".

Amerikos Medikalė Asociacija tyrinėjo tų dirbtinių "vitaminų" ypatybes ir surado, kad jie arba visai neturi jokių tikrųjų vitaminų, arba jeigu ir kiek turi, tai visai mažai. Fleischmanas skelbia, būk jo mielės yra turtingos Vitaminu B; Mastinas skelbia, būk jo Yeast Vitamin Tablets pilnos vitaminių B ir C, vienok tyrinėjimai parodė, kad jo skelbiamas produktas neapgyne jūrių kiuliukių nuo škorbuto, neigi paukščių nuo "beriberi" ligos. Tas parodo, kad tasai "stofas" niekam nevertas. Toki pat

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

Dar vienas, labai svarbus daiktas reikia čia priminti. Į širdies veikimą labai griežtai atsiliepia įvairūs ūpo viesulai — rūpestis, baimė, pyktis, skaugė, pavnydas, gailestis ir t.t. Kiek tik galima, reikia laikytis ramiai, vengti šitokių neigiamų dvasios bei ūpo sujudinimų. Deja, darbininkui žmogui, kurį vargai-negalai iš visų pusių spaudžia, sunku, negalima savo ūpą aukso vidury laikyti. Šito "palaiminto" sutvarkymo pasekmės suėda tūkstančius brangių darbininkų gyvasčių, ėda ir ės, kolei darbininkai duosis ėsti, kolei nesusipras radikalingai prasalinti viso pikto priežastį, kolei nepasiims į savo galingas rankas politinio, ekonominio ir visuomeninio gyvenimo vadeles...

Šių dėsnių randama gausiai vaisiuose. Dar reikia dadėti, kad mokslininkai datyrė (ypač Vladimir Funk, Cooper, Mc Collum), kad širdies raumėnui labai reikalinga vitamini. Todel reikia vartoti daugiau žalių, nevirtų, nekeptų valgių, kuriuose yra tų slaptinų gaivumo dėsnių — vitaminų. Šviežias, nevirintas pienas turi daug visokių vitaminų, be to dar ir kalkių, cukraus (piencukrio). Suprantama, kodel pienas toks sveikas silpnasirdžiams maistas. Kieno širdis perdaug jautri, neruota, tam reikia daugiau vitaminų.

Tiek apie valgius. Vaisių kai kada ir reikia vartoti, bet tatau tik gydytojas gali samoningai nuskirti. Saugokitės patentuotų "širdies tonikų" ir kitokio šlamšto.

Šių dėsnių randama gausiai vaisiuose. Dar reikia dadėti, kad mokslininkai datyrė (ypač Vladimir Funk, Cooper, Mc Collum), kad širdies raumėnui labai reikalinga vitamini. Todel reikia vartoti daugiau žalių, nevirtų, nekeptų valgių, kuriuose yra tų slaptinų gaivumo dėsnių — vitaminų. Šviežias, nevirintas pienas turi daug visokių vitaminų, be to dar ir kalkių, cukraus (piencukrio). Suprantama, kodel pienas toks sveikas silpnasirdžiams maistas. Kieno širdis perdaug jautri, neruota, tam reikia daugiau vitaminų.

Tiek apie valgius. Vaisių kai kada ir reikia vartoti, bet tatau tik gydytojas gali samoningai nuskirti. Saugokitės patentuotų "širdies tonikų" ir kitokio šlamšto.

J I E NEGALEJO GELBETI — JIEMS TAIP PATRAUKIANTIS BUVO!

"PAJUS" ISKEPTAS IS

Heckers MILTAI

patrauks bile vieng. Būkite tikri, kad gaunate HECKERS' kuomet nueinate pirkti miltų.

Geriausi miltai pasaulyje delei visokio namuose naudojimo.

TAUPUS MILTAI — UZTEKS ILGIAU.

liūdni rezultatai pasirodė betyrinėjant Irvingo Phos-laikraščiai ir žurnalai pilni skelbimų, eksponuojančių dirbtinių vitaminų "dorybes". Amerikos Medikalė Asociacija tyrinėjo tų dirbtinių "vitaminų" ypatybes ir surado, kad jie arba visai neturi jokių tikrųjų vitaminų, arba jeigu ir kiek turi, tai visai mažai. Fleischmanas skelbia, būk jo mielės yra turtingos Vitaminu B; Mastinas skelbia, būk jo Yeast Vitamin Tablets pilnos vitaminių B ir C, vienok tyrinėjimai parodė, kad jo skelbiamas produktas neapgyne jūrių kiuliukių nuo škorbuto, neigi paukščių nuo "beriberi" ligos. Tas parodo, kad tasai "stofas" niekam nevertas. Toki pat

dies tonikų" ir kitokio šlamšto. Dar vienas, labai svarbus daiktas reikia čia priminti. Į širdies veikimą labai griežtai atsiliepia įvairūs ūpo viesulai — rūpestis, baimė, pyktis, skaugė, pavnydas, gailestis ir t.t. Kiek tik galima, reikia laikytis ramiai, vengti šitokių neigiamų dvasios bei ūpo sujudinimų. Deja, darbininkui žmogui, kurį vargai-negalai iš visų pusių spaudžia, sunku, negalima savo ūpą aukso vidury laikyti. Šito "palaiminto" sutvarkymo pasekmės suėda tūkstančius brangių darbininkų gyvasčių, ėda ir ės, kolei darbininkai duosis ėsti, kolei nesusipras radikalingai prasalinti viso pikto priežastį, kolei nepasiims į savo galingas rankas politinio, ekonominio ir visuomeninio gyvenimo vadeles...

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

Dar vienas, labai svarbus daiktas reikia čia priminti. Į širdies veikimą labai griežtai atsiliepia įvairūs ūpo viesulai — rūpestis, baimė, pyktis, skaugė, pavnydas, gailestis ir t.t. Kiek tik galima, reikia laikytis ramiai, vengti šitokių neigiamų dvasios bei ūpo sujudinimų. Deja, darbininkui žmogui, kurį vargai-negalai iš visų pusių spaudžia, sunku, negalima savo ūpą aukso vidury laikyti. Šito "palaiminto" sutvarkymo pasekmės suėda tūkstančius brangių darbininkų gyvasčių, ėda ir ės, kolei darbininkai duosis ėsti, kolei nesusipras radikalingai prasalinti viso pikto priežastį, kolei nepasiims į savo galingas rankas politinio, ekonominio ir visuomeninio gyvenimo vadeles...

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

dies tonikų" ir kitokio šlamšto.

NAUJI LIETUVOS PINIGAI

Lietuvos valdžia išleido savus pinigus ir įsakė, kad visos perlaidos būtų siunčiamos Lietuvos vien tik Litais, o ne kitokiais pinigais.

Lity Kursas: \$11.75 Už 100 Lity

Siųskite Pinigus Lietuvos Dabar, Tai Lengvai Gaus

KALĖDOMS

"LAISVĖS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS PERSIUNČIA PINIGUS LIETUVON GREITAI IR SAUGIAI.

Norėdami pasiūsti kaip kiek pinigų savo gimnėms Lietuvos, visuomet kreipkitės į "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrių žemiau nurodytu adresu, o gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

"LAISVĖ" 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKA AKUSERKA
Marijona Tamkienė
 Baigusi mokslo New Yorko Mieste Bellevue Hospital, EINU PRIE PALAGŲ. Darbą atlieku atsakančiai. Valandos: nuo 1 iki 8 vakare.
 429 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.
 Tel. Stagg 6731.

GELBEKIME SUARESTUOTOSIUS DARBININKŲ KLESOS VADUS!
 Suareštuotieji mūsų reikalų gynėjai:
 W. Z. FOSTER, E. R. BROWDER, C. KRUMBEIN, N. TALLENTIRE, V. J. O'FLAHERTY, C. ERICKSON, A. BAIL, S. NORDLING, E. BECHTOLD, J. MIHELIC, C. E. RUTHERBERG, C. LAMBKIN, W. F. DUNNE, C. HARRISON, W. REYNILDS, M. LERNER, PH. ARONBERG, E. MULLIAN ir JOSEPH ZACK.

Šitie visi mūsų draugai ir darbininkų klesos vadovai tapo suareštuoti Michigan valstijoje ir jiems gresia ilgų metų kalėjimas.

JIE TURI BŪTI APGINTI!
 Jie turi turėti pilną užtarimą darbininkų klesos.

Daleidimas sukimšti į kalėjimas augčiau minėtus mūsų draugus būtų didžiausias smūgis darbininkų klesai.

Mes turime surinkti visas savo finansines spėlas tų draugų apgynimui.

Aukokime visi, kiek tiktai galime.
 Money orderius ir čekius išrašykite vardu:
LABOR DEFENSE COUNCIL
 ir pasiūskite šiuo adresu: LABOR DEFENCE COUNCIL
 166 W. WASHINGTON ST., CHICAGO, ILL.

Įsūdami bent kokį auką, išpildykite šią kuponą ir atsiųskite:
 WILLIAM Z. FOSTER, National Secretary.
 This is part of my answer to the latest capitalist attack. I enclosed \$_____ for the defense of those prosecuted under the Michigan Criminal Syndicalism Law.
 Name _____
 Address _____

KORESPONDENCIJOS

BALTIMORE, MD.

Apie Baltimore mažai rašoma spaudoj, tartum kad čia nėra jokio judėjimo. Bet taip nėra. Veikimas čia eina, tik nėra kam jo aprašyti. Todel ALDDL. 25 kuopos choras, laikytame savo susijinkime 5 d. lapkričio išrinko korespondentą, kuris aprašytų apie Baltimore darbininkų judėjimą.

31 d. spalio LMPS. 28 kp. buvo surengusi maskaradų balių. Pasekmės buvo neblogos. Žmonių buvo pilna svetainė. O, žinoma, čia lietuvių svetainė gana didelė.

Ateinančioj subatoj, 11 d. lapkričio, toj pačioj svetainėj rengia balių ALDDL. 25 kuopos choras. Tikimės turėti vėl daug publikos, nes balius bus nepaprastas, yra skiriamas dovanos šokėjams.

Dabar mokomasi veikalas "Farmazonai". Tai yra didelis ir sunkus sulosti veikalas, bet suvienytomis spēkomis bus galima neblogai sulosti.

Prie perstatymo šio veikalo darbuojasi išvieno ALDDL. kp. LMPS. kuopa ir choras.

Darbai Baltimorej eina nepaprastai, ypač krauciajai dirba neblogai. Uždirba neblogai, nes dabar yra geriau susiorganizavę. Atvažiuosiam iš kitur nesunku darbas gauti.

Bet labai peiktinas dalykas, kad lietuviai mažai lankosi i unijos susirinkimus. Turbūt jie mano, kad jau nereikia rūpintis organizacijos reikalais. Jeigu mes šiandien esame organizuoti, tai mūsų užduotis turi būti dar labiau rūpintis savo organizacija, ir turime dar labiau vienytis savo spēkas. Juk lankydami si susirinkimus, diskutuodami, mes galėsim įgyti daugiau žinojimo, o apsiginklavusiems su pratimu kova su darbdaviais bus lengvesnė.

Choro Korespondentas.

LAWRENCE, MASS.

L.M.P.S. Darbuotė.

Pas mus irgi pradeda nykti buvusieji nesusiirvatimai. Pradžią bendro darbo padarė mes — moterys.

Kada pasiekė žinia apie surestavinimą Michigano valstijoje darbininkų klesos darbuotojų, emėme įsijoti būdų, kaip tiems draugams pagelbėti. O surasti būdus irgi nelengvas darbas, nes daugelis mūsų dar suvargę nuo streiko, bet galop visgi susitarėm ir nors menka, bet visgi padarėm pradžią. — surengėm vakarėlį 14 spalio, nuo kurio liko pelno \$20.68. Pinigus pasiuntėme "Laisvei", kad perduotų komitetui, kuris rūpinasi tų draugų likimu. Ateityje gal pradėsim daugiau darbuotis. Draugės, pamirškime įsijėidimus, nes matome, kad bendras mūsų priešas — kapitalizmas visas mus lygiai išnaudoja. Taigi prieš bendrą priešą ir mes imkimės bendro darbo. Neimkime pavyzdžio iš mūsų draugų vyrų, kurie vien kitus peikia. Parodykime jiems pavyzdį bendro darbo. Nesykj jau mes taip padarėme. Atkartokime.

K. Romondienė.

PHILADELPHIA, PA.

Apvaikščiojimas Penkių Metų Sukaktuvių Gyvavimo Sovietų Rusijos.

7 d. lapkričio A.D.P. Philadelphia lokalas buvo surengęs masinį mitingą Labor Lyceum svetainėj, paminėjimui 5-kių metų sukaktuvių Rusijos proletarinės revoliucijos. Kalbėtojai buvo anglų, rusų, italų ir žydų kalbose. Būtų buvę ir kitose kalbose, bet jau laiko nebūvo. Apvaikščiojimas prasidėjo "Internacionalu". Latvių tarptautinė orkestra užgriežė "Internacionala". Rusų lietuvių, vengrų, italų ir kitų tautycho-

rai ir publika suliejo savo balsus su orkestra. Apie 600 žmonių dainavo "Inte..."

Po to pirmiausiai kalbėjo rusų kalbėtojas, vėliau pagrečiu kalbėjo du angliai.

Pakalbėjęs anglų kalbėtojam, padaryta pertrauka. Laikė pertraukos vengrų vyrų choras (iš apie 25 ypatų) sudainavo "Internacionalą" ir dar porą dainelių labai puikiai. Puikiai choras išlavintas. Vėliaus draugės Vilčinskaitės gūdainavo dueta, o paskiau M. Vilčinskaitė solo.

Po koncertinei programai sekė vėl prakalbos. Kalbėjo italų ir žydų kalbėtojai.

Visi kalbėt. kalbėjo energingai. Causiais apdovimentais publika lydėjo jų kalbas veik kas penkios minutės. Kalbėtojai aiškiai piešė rusų proletariato ir sodžiaus beduomenės revoliucijos laimėjimus ir rusų revoliucijos reikšmę pasaulinės revoliucijos bėgyj.

Buvo renkamos aukos i A.D.P. Fondą.

Prakalbų pabaigoj italų draugai sudainavo keletą dainelių.

Prakalbos baigėsi taip, kaip ir prasidėjo — "Internacionalu". Publika skirstėsi linksma, energinga ir pasiryžusi darbuotis, kad greičiau priartinti tuos laikus, kuomet viso pasaulio darbininkų klasė galės apvaikščioti savo pergalės šventę ant viso žemės kamuolio.

5 d. lapkričio, po iniciatyva A.D.P. L.S. 12 kuopos, 11 draugijų bei klibų buvo surengę prakalbas drg. K. Petrikienėi. Prakalbų tikslas buvo išaiškinti p. Johnsono biliaus reikšmę ir Lietuvos buočių įvedama registraciją. Drgė Petrikienė labai aiškiai ir nuosekliai išaiškino tuos klausimus.

Po d. P. kalbėjo d. J. Bendoravičius apie penkių metų gyvavimą darbininkų ir valstiečių valdžios Rusioj. Taipgi ir d. Petrikienė, antur atvejų, kalbėjo apie Rusiją, aiškindama Rusijos padėtį nuo pat pradžios revoliucijos iki šių dienų; aiškino jos reikšmę pasaulinėj proletarinėj revoliucioj.

Po prakalbų vienas draugas iš publikos padarė įnešimą, kad būtų parinkta aukų del Lietuvos profesinių sąjungų. Aukų surinkta \$14.57.

Priimtos protesto rezoliucijos prieš Johnsono ir Lietuvos valdžios registraciją.

Volga.

ATSAKYMAS

M. LEKEŠIENĖI.

Spalio 21 d. "Laisvėje" tilpo ilgas straipsnis M. Lekešienės iš Springfield, Ill., kuriame ta logikos turinti žmona vis nenustoja barusi mane. Ji vietoj prirodyt ant mano reikalavimo, kurias moteris aš atkalbinėjau, kad neitų ant susirinkimo, pasipasačioja, kad vaikščiojo nuo Petkienės iki Stušinskienės. Ir kaip jos barėsi su Stušinskienė, tada St. F. K. sulošęs mano rolę, kas L. davė suprasti, kad aš sėdžiu ant dviejų kedžių. Nebent L. taip sau įsivaizdina. Mat ji niekaip nega-

li suprasti, kodel aš jos nesiklausiau, ką turiu veikti ir kur eiti. Dar ji verčia ant manęs didžiausius kaltus, kam ašėjau ant "base ball". Aš niekad nenoriu kiesties i žmogaus privatiškus reikalus. Bet yra moterų, kurios lyg tie gyvūneliai kelia pirmutines kojas i žmogaus namą. Ant galo, baigdamas straipsnį, L. dar išperėjo naują skymą, būkaš siuntęs ją i pragarą. Aš tokių žodžių nesusu prašęs vartoti ir niekad jų nevertojau.

Daugiau ant Lekešienės pliovonij bei prasimanymų neatšakinėsiu. St. F. Konstantinavičius.

Nuo Red.— Šiuomi uždarome špaltas abiem pusėm ginčytis menkos vertės klausimu.

AUKAUTOJŲ SĄSARAS, KURIE PRISIDĖJO PRIE SUSELPIMO DRAUGO P. MATAUSKAS.

Birželio 10, 1922, Brooklyn, N. Y. A.D.S. L.S. susirinkime aukojė šie draugai: V. Keršulis \$5, K. Briedus \$3, J. Radikevičius \$5, M. Stakos \$5, J. Dovidaitis \$5, K. Densas \$1, Barzdaitis \$1, Kraucenas \$1, Nutaitis \$1, U. Maminskaitė \$5. Viso \$32.

Birželio 25, 1922, A.D.P. L.S. 1 kp. susirinkime, Brooklyn, N. Y. Aukojė šie draugai: J. Ažius \$1, Vaitaitis \$1, Bovinas V. \$1, O. Simoloniūtė \$1. Smulkių surinkta \$3.80. Viso \$7.80.

Aukojų pavieniai draugai: K. Kaulinis \$2, A. ir K. Krauciniai \$5, E. Simoloniūtė \$10, A. Kūčiūtė \$1, F. Simolonas \$5, St. Simolonas \$1, M. Zvirblienė \$5, O. Simoloniūtė \$2.20, K. Jankaitis \$5, K. Kaulinis \$1, J. Motėka \$1, M. Liepa \$1, Dėdėlė \$1, J. Juska \$1, W. B. Arch \$2. Viso \$43.20.

Rugp. 14, 1922. L.M.P.S. 23 kuopa, Binghamton, N. Y., iš izdo aukojė \$5 ir šie aukojai: L. Tvarijonas \$1, M. Zvirblienė \$1, B. Zmitriūtė \$1. Smulkių surinkta \$2.30. Viso \$10.30.

Rugp. 16, 1922. L.M.P.S. 36 kuopa, Minersville, Pa., iš izdo aukojė \$10.

Rugs. 6, 1922. A.D.P. L.S. 1 kuopos susirinkime, Brooklyn, N. Y., surinkta \$14.

Rugs. 8, 1922. ALDDL. 185 kp., East New York, nariai suaukojo \$6.50.

Rugs. 13, 1922. ALDDL. 24 kuopa iš C. Brooklyn, N. Y. iš izdo aukojė \$5. Nariai suaukojo \$3.20. Viso \$8.20.

Rugs. 16, 1922. ALDDL. 165 kuopa, iš Linden, N. J., aukojė iš izdo \$5. A. Urbonas \$1. Smulkių surinkta \$4.05. Viso \$10.05.

Rugs. 18, 1922. ALDDL. 54 kuopos iš Elizabeth, N. J., susirinkime surinkta: A. Kuslės aukojė \$1. Smulkių surinkta \$5.60. Viso \$6.60.

Rugs. 28, 1922. ALDDL. 1 kp., Brooklyn, N. Y., susirinkime surinkta \$8.14.

Spalio 4, 1922. LMPS. 1 kp., Brooklyn, N. Y., susirinkime surinkta \$2.30.

Spalio 10, 1922. ALDDL. 6 kuopos iš Montello, Mass., susirinkime aukojė: Beniulis \$1, smulkių surinkta \$3.40. Viso \$4.40.

Spalio 17, 1922. ALDDL. 212 kuopa iš Bayonne, N. J., parengė vakarėlį, kuris pelno davė \$14.38.

Lapk. 3, 1922, LMPS. 30 kp. iš Bridgeport, Conn., iš izdo aukojė 6 dolerius.

Iš viso suaukuota \$182.87. Minios aukos yra pasiųstos drg. P. Matauskui.

Čia negėjome tų draugų vardų, kurie aukojė mažiau kaip \$1, nes būtu užėmę be galo daug vietos. Manome, draugai, neišsiskaitę už tai, Firm. K. Tikėvičius, Sekr. O. Simoloniūtė, Izd. K. Viltakūtė.

Šiuomi liūdju, kad virš paminėta

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams. Čia randat del Lietuvos aptikos, kuriose gaudima pirkti vaistus daug pigesne kaina. Neqa kur kitur, ypatniai dabartinis krišis laikas. M. A. KISHON, Aptiktorius Savininkas. 8701 JOS. CAMPAU AVE. IR 5046 CHENE ST. — DETROIT

TIKTAI \$5.98 H and R. PREMIER REVOLVERIS. Puiki progą gauti puikų "H. ir R. Premier Revolveris" už pigiausią kainą. Mes parduosime juos už \$5.98 tik iki 15 dienių gruodžio. Nepasiruoškite, nes vienas šios puikios progos. Jie yra verti 3 syklius tiek. H. ir R. Premier revolveriai yra žinomi visam pasaulioje ir pripažinti kaip geriausi. Jie yra padaryti iš geriausio materijalo ir ant 6 syklių šaunamų. Jeigu jūs užsisakysite vieną iš tų juos užsisakysite revolyveri, tai mes esame tikri, kad būsite pilnai užgandinti. Jie visi yra pilnai garantuoti ir jeigu jums nepatiktų, tai mielai sugrąžinsime jums pinigus. Užsisakydami revolyveri, prisiųskite už \$5.00 krasos ženkliui apmokėjimui persiuntimo, o likusius \$5.98 užmokėsite atsiimdami šautinį. Nėpašvėliokite! Rašykite tuojau! WESTERN ARMS CO. Dept. 260 2136 W. Chicago Avenue, CHICAGO, ILL.

suma aukų aplaikiu per viršui pasirašiusios komisijos rankas ir dar daugiau aukų man tiesiog prisuntė: Lietuvos Dukterų ir Sūnų Draugystė iš So. Bostono \$50; So. Bostono draugai sudėjo \$46.75 ir ALDDL. 72 kp. iš Great Neck, N. Y. \$9; Viso \$105.75. Visu tų draugijų draugams ir draugėms, kurie tilčiai prisidėjo su aukomis, širdingusiai ačiuoju už taip gausingą aukavimą. Linkėdamas pasekmingai darbuotis del darbininkų pasiluosavimo iš alginės vergijos. Draugiškai, P. MATAUSKAS.

PHILADELPHIA, PA. Nauja Lietuv. Restauracija 1017 Spring Garden St.

Lietuvių Korporacija atidarė naują restoraciją. Svarus ir pigus valgis. Mandagus ir greitas patarnavimas. Kurie atsilanko lieka užgandinti. Nepamirškite adresu: 1017 Spring Garden St. Restauracijos Komisija. (266—271)

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA. Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus stiečius su naujaisiais įtaisymais. Keturiolios bolų alylos. KAINOS PRIEINAMOS. 949—959 Willoughby Av. Tel. 3842 Stagg.

TELEPHONE: STAGG 8832.

Dobrovolskis & Radzevičius

GRABORIAI-UNDERTAKERS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAL. ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ. 456 LORIMER STREET tarp Grand ir Maujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

Lietuviai, Naudokitės Proga

PAKOL DAR NEVELU! PARSIDUODA LOTAI UZ PIGIAUSIA KAINA.

Tokių pigių kainų dar niekad nebuvo. Tos kainos kaip tik darbininkams ir tinka. Visi lotai nuo \$475.00 iki \$650.00 ir \$1,000.00. Lotus perkant įmokėti reikia \$40.00, \$80.00 ir \$100.00. Likusių sumą ant lengvu išmokesčių. Perkant daugiau lotų, nereikia mokėti takso. Už mažą sumą pinigų galite tapti savininku. Lotai randasi puikiausiose vietose: So. Ozono Park, Richmond Hill ir Woodhaven, L. I. Atsidarė nauja vieta ir parsiduoda lotai labai pigiai ir įnešt reikia tik \$10.00, o likusi suma išimoka tik po \$4.00 ant mėnesio. Vietos labai geros ir privažiavimas parankus. Pirkite lotus dabar ir pradėkite statyti namus. Kas nupirks lotą iki 25 dienių balandžio 1922, tai tam nereikės mokėti takso per 10 metų. Visiems patarimus suteikiu veltui. Taipgi per mane galite pirkti ir namus už pigiausias kainas ir puikiausiose vietose. Su visokiais reikalais knepikitės šiuo adresu:

A. BALČIŪNAS Real Estate Agentas 3940 — 107th AVENUE, WOODHAYEN, L. I.

TAI KLAUSIMAS, KURIS TANKIAI PAS KIEKVIENĄ KYLA?

"Kur aš galėčiau surasti dentitą, kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?" I tų klausimų atsako daktaras L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dentistai 226 BROADWAY netoli Roebing St. BROOKLYN, N. Y.

Dantys yra ištraukiami ir autaišomi ant labai lengvų išlygų. Mokestis priimama dalimis.

DR. RADLOW 116 East 81st Street, arti Lexington Avenue SPECIALISTAS IVAIURIŲ VYRŲ, MOTERŲ IR ODOS LIGŲ JO OBALSIŠ: Patarnavimas kitiems, Kaip ir pats sau. Užtikriname beskausmį, atsargų gydymą. Baigęs mokslus Vokietijoje. Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 A. M. iki 6 P. M. Pėntyniomis ir Utarninkais nuo 10 A. M. iki 8 P. M. ir Nedėdieniais nuo 9 A. M. iki 12 val. Dieną.

Jeigu Jus Kenčiate

Nuo bile jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų neveikimo, inkstų arba puslės nesmagumo, Reumatizmo, tai visuomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteiksiu geriausius patarimus ir gydymo būdus iš mano 40 metų patyrimo ir 14 metų praktikavimo didžiausiose ligonbučiuose. Mano ypatiskas gydymas iki išgydymui atsieis jums tik \$10.

Ant silpnai sergančių žmonių didžiausia atyda atkreipiama. Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 6:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iš ryto iki 1 val. po pietų.

ANDREW EGAN, M. D.

168 W. 23rd ST., Netoli 7th Ave., NEW YORK. Bell Phone — Poplar 7648.

"111" CIGARETAI 10¢ JIE YRA GERI A. Stankus Geriausias Lietuvis GRABORIUS 1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA. LAIDOJŲ NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ TIK UZ 100 DOL. Duodu grabą, karavaną, automobilį ir išvą nuo pat pradžios iki pabaigai patarnavimą tik už 100 doleriu. Phone Stagg 6012.

Smith's Furniture Co

Phons: 4711 Market VISŲ LIETUVIŲ ŽINIAI Didžiausia lietuviška rakanų (furniture) krautuvių gyvovanti jau 9 metai sumanė prietrakti kiekvieną lietuvi prie tos krautuvių, parduodant \$50.00. Mūsų krautuvių yra geriausios rūšies rakanų ir už pigią kainą. Rakanud pristatom visur, visai veltui. Naudokitės proga, pirktiame rakanus ar šėrus. Del platenių žinių kreipkitės laiškais ar ypatiskai.

SMITH'S FURNITURE CO

54 Academy St. NEWARK, N. J.

Net ir kudikiai pastebili

Ir yra taip legva visiška i galvos pasilinti pleiskanus. Tik kolis kartus panaudojus

Ruffles

ty pleiskanų mirtinąjį priešą — ir jmy galvos oda bus tų tyra, kaip kudikių ir Ruffles pagelbes jaus visuomet j tokia užlykty. Svai galvos oda rėdalko plaukus puikiai — pleiskanos tuojuos sunaikina juos.

Nupirkitis bontu Ruffles savo aptiktoje šaunimo 13 Co., arba pralaukite Tuo paite ženkliu iš tiesi i laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prielaimausta kaina, Brooklyn mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.

1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; įmokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200 2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 8 fam. — \$3,800 iki \$18,000 3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000 6 fam. — \$3,500 iki \$18,000

Budavojame namus ir duodame morkelius ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemokė mums ir pripilnamy teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su trišbomis ir gyvuliniais apie New Yorka, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandenių ir mūsų tautes apgyventa. Parduodame su mūsų įnešimu ir lengvu išmokesčiu.

B. ZINIS REALTY CO. 420 LORIMER STREET (pašil Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Telefona: 3929 Stagg.

OKULISTAS J. FREIMAN 703 GRAND STREET netoli Graham Ave. BROOKLYN, N. Y. Aky Išegzaminuojamos Per Medicinos Daktarą Ofiso Valandos: Darbo dienomis (išskyrus šventadienius) nuo 11 iki 12 diena, nuo 2:30 iki 6 val. vakare. Utarninkais ir ketvervais iki 7:30 vakare. Krautuvi atsidaro 9 val. ryte.

DR. A. J. KARALIUS

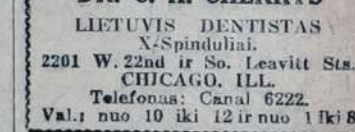
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL. Telefonas: Boulevard. 2160

Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. C. K. CHERRYS

LIEUVIS DENTISTAS 2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sta. CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6222. Val. nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

Automobilių Mokykla

146 W. 56th Street NEW YORK CITY

Jeigu jūs norite tapti geru mechaniku — "soferiu", jeigu jūs norite uždirbti nuo \$30 iki 40 i savaitę, tai kreipkitės i mūsų lietuvišką mokyklą. Čionai jūs galėsite išsimokyti pilnai automobilio amato. Mes turime 8 sistemas mokymui automobilių mechanizmo, su kurių pagalba lengvai ir greitai išmokiname savo mokinius, kaip važinėti automobilius taip ir greitai juos sutaisyti. Mes mokiname lietuviškai. Kuriamis teisiu apie keturias savaites. Mes užtikriname soferio "išsilaisvį" ir sukliksime vieta. Mokykitės gerų lietuviškoj mokykloj. Lietuvis mokytojas ir instruktoriaus.

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMĄ, TAI VISADOS EIKITE PAS J. VASTUNAS Real Estate Co. 154 GRAND ST., BROOKLYN.

Nes aš turiu labai daug namų ant pardavimo Brooklyn mieste ir priemiesčiuose: Ridgewood, East New York, Jamaica, Maspeth ir Flatbush. Iš daugumos kelintais yra labai pigių, todėl kurie manote pirkti namus, tai turėsite gerą progą pasipelniti pirkinu. Taipgi kas pas mane pirkis, tas bus aprūpintas kuogeriausiu ir po priežiura geriausio advokato. Taipgi aš parduodu visokios rūšies biznius: bufernes, grosernes, restoranus ir kraujuj dirbtuves.

Kas pirkis pas mane, tas SUCEDYS DAUG PINIGŲ.

Telephone: 2320 Greenpoint.

J. GARŠVA

GRABORIUS-UNDERTAKER LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Parsamiau Automobilius ir Karietas Vevelijoms, Krikštynomis ir šiaip pasivažinėjimams. 231 Bedford Ave., 284 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

VISŲ ŽINIŲ

Geriausios Williamsburgo RUSIŠKOS IR TURKISKOS MAUDYNĖS 274 So. 1st St., netoli Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Stagg 1337

F. Teitelbaum, Savininkas. MAUDYNES ATVIROS KIEKVIENA DIENA. UTARNINKAIS, tai specialiai moterų diena. Atsilaukiukite persitikinti.

VIETINĖS ŽINIOS

Ekstra Susirinkimas.

SIANDIEN "Laisvės" Spaudos Bendrovės direktorių ir darbininkų ekstra susirinkimas. Pradžią 8 val. vakare. Malonėkite visi, ypač direktoriai, pribūti, yra greitas klausimas. Neuzmirškite!

J. Nalivaika, Direk. Sekr.

Iš Friends of Soviet Russia Konferencijos.

12 d. lapkričio š. m., Labor Temple svetainėje, 84th St., N. Y., atšibuvo, Tarybų Rusijos Draugų konferencija. Delegatai buvo atsiųsti nuo 4 F. S. R. skyrių, nuo 24 unijų, 35 įvairių darb. grupių, 6 apšvietos organizacijų ir 28 A.D.P. kuopų. Delegatų dalyvavo 160.

Iš raporto drg. Broms paaiškėjo, kad per pereinamus metus tapo surinkta pinigais \$735,000 ir drabužiais (rokuojant svara po 75 centus) vertės \$210,000. Viskas yra išsiųsta į Rusiją. Pranešė, kad Draugija Teikimui Techninės Pagelbos Tarybų Rusijai aukėjo \$400,000 vertės mašinų. Agrikultūros draugija aukėjo kelis traktorius žemės dirbimui. Pergabėnimas traktorių į Tarybų Rusiją F. S. R. atsiėjo \$600. Su tomis mašinomis tesuspėta išdirbti 40,000 akrų žemės rugiams ir kviečiams sėti.

Dabartiniu laiku Tarybų Rusijai reikalinga sekanti pagalba: greitai sukelti kapitalo užlaikymui 60,000 našlaičių. Patvarkymas padarytas Berlyno Tarptautiniam Pagelbos Teikimo Atstovų suvažiavime, kad Amerikos darbininkai augintų po vieną našlaitį, mokėdami po \$5 iš pradžių, už kuriuos bus supirkta reikalingi daiktai abelnai ir po \$2 ant mėnesio užlaikymui.

Antra, tai industrinis atbudavimas. Irankius rinkti ir siųsti taip greit, kaip galima. Kad su tais įrankiais Tarybų Rusijos darbininkai galėtų pasigaminti sau reikmenų.

Trečias, tai, kad Amerikos darbininkai pirktų R.A.I.K. šėrus. Delegatai entuziastiškai pasiryžo veikti, kad šie trys, veikia reikalingi dalykai būtų atlikti greitai laiku.

Išnešta rezolucija, pasveikinanti Tarybų Rusiją ir rodanti pasiryžimą teikti pagalbą ir ant toliau.

Išnešta pasitikėjimo rezolucija draugams, dirbantiems prie F. S. R., ir panieką kontr-revoliucioniškam laikraščiu "Forwards". Išnešta rezolucija Tarybų Rusijos atbudavimo klausimu. Vienbalsiai išneštos rezolucijos vajuos vaikų auginimo klausimu, vajuos R. A. I. K. akcijų pardavimo ir bazaro klausimu.

A.D.P. L.S. 1 Kp. Deleg.

Rytojaus "Laisvėje" rasite platoką straipsnį: Ką Sako Vladas Mišlūnas apie Rusiją.

Visiems brooklyniečiams verta tasai straipsnis perskaityti.

Apsigynimo Tarybos Konferencija.

Darbininkų Apsigynimo Taryba šaukia konferenciją ant 24 d. lapkričio, pėtnyčios vakare, Beethoven svetainėje, 210 East 5th St. Kalbės Fosteris ir keli kiti kalbėtojai.

Šioj konferencijoj bus daugiausiai apkalbama, kaip darbininkai gali sujungę savo spēkas pagelbėti apginti suareštuotus darbininkų vadus Michigan valstijoj. Kiekviena darbininkų unija, kiekviena organizacija turi pasistengti išgelbėti nuo kalėjimo Fosterį, Ruthenbergą ir kitus. Tik pamislykite, kaip labai nukentėję darbininkų judėjimas, jei šie darbininkų vadai būtų uždaryti kalėjimuose. Amerikos kapitalistams paaukdaryti kalėjiman šiuos

revoliucinius darbininkus, tai tuomet dar labiau puls triuškinėti darbininkų organizacijas ir unijas.

Todel kiekviena darbininkų organizacija turi būtina išrinkti po du delegatus į šią konferenciją. Glauskite savo darbininkiškas spēkas prieš reakcijos augimą.

Darbininkų Apsig. Taryba.

"Apvalys" Ellis Island.

Imigracijos komisioier. Robert E. Tod pareiškė, kad Ellis Island (sala, kur iš kitų šalių atvažiuoja imigrantai įlajpa) būtų apvalyta nuo kyšių emėjų. Štai neseniai buvo išleistas šion šalin vokiečius baronas, bet tuo pačių sykju buvo sulaikytas biednas darbininkas. Matomai, vokiečius baronas papirkė kokius viršininkus ir be jokiu kliūčių įvažiavo. Dabar jau užvesta pora bylų prieš sugautus kyšių emėjus.

Vaikas su Kulka Galvoj Atsisakė Kaltinti Savo Draugą.

Thomas Dillon, 14 metų vaikas, nuo 223 West 148th St., buvo pašauktas užvakar į Long Island policijos teismą paduoti apkaltinimą ant Conrad Fleming, 16 metų vaiko, kuris pašovė Dilloną 22 d. spalio. Pašautasis vaikas iki šiam laikui išbuve ligonbuty, bet vistiek kulka pasiliko jo galvoj, smegenyse. Daktaras sakė, kad jei kulka būtų išimta, tai vaikas turėtų mirti, nes tai yra labai pavojinga ir tiesiog negalima operacija. Tokiu būdu vaikas turės nešiotis 22 kalibro kulka per visą savo gyvenimą. Na, bet teisme jis pasakė, kad C. Fleming visai nemanė jį nušauti, kad jiems bežaidžiant ištiko nelaimė. Todel jis prašė teisė, jo nenubausti jo draugą. Teisėjai išpildė jo reikalavimą.

25 Nužudyta per Vieną Mėnesį.

Tik per vieną mėnesį įvyko 25 žmogžudystės New Yorke. Taip parodo policijos rekordai. Bet tie rekordai neparodo, kiek žmonių žuvo per tą mėnesį nuo visokių nelaimių.

Darbininkai Steigs Savo Banką.

Centralinės Amatų ir Darbo Tarybos sekretorius William F. Kehoe pranešė, kad organizuoti darbininkai nutarė įsteigti kooperatyvų banką New Yorke su \$2,000,000 kapitalo.

Jis sako, kad šį sumanymą remis suvirš 1,500,000 organizuotų valstijos darbininkų; taipgi remis ir Amerikos Darbo Federacija. Bankas bus užvardintas Federation Trust Company. Bankas bus įsteigtas pradžioj ateinančių metų, o paskui jo skyriai bus įsteigti įvairiose dalyse New Yorke miesto ir svarbesniuose valstijos miestuose.

Kehoe sakė, kad Centralinė Amatų ir Darb. Taryba sykiu su New Yorke valstijos Darbo Federacija išrinko komitetą banko klausimu, kuris veik per tris metus studijavo ir tyrinėjo tą klausimą.

Bankas bus, įsteigtas netoli Grand Central arba Pennsylvanijos stoties.

Ilūzus Luboms Vienas Užmušta ir Trys Sužeista.

Vienas žmogus likosi užmuštas ir trys sunkiai sužeisti, kuomet sulūžo penkių augštų namo trejos lubos. Namas rindas ant 195 Washington St. Kadaise tai buvo dalis Smith McNells viešbučio. Ant ketvirtos augšto buvo sukrauta daug maišų cibulių. Sunki voga įlaužė lubas per vidurį ir cibuliai su visomis lubomis krisdami sulaužė trečiojo ir antrojo augšto lubas, bet pirmojo augšto lubos nelūžo.

Užmuštasis žmogus pateko po griuvėsiais, o trys kiti taipgi sykiu krito su ilūzimu. Kiti du darbininkai spējo pabėgti.

Visi šeši buvo darbininkai, kurie dirbo pas S. D. Woodruff and Sons, daržovių perkupėius.

Reikia Pastatyti Policistus ant 1,500 Kryžkelių.

Vyriausias policijos teismo viršininkas Williams McAdoo sako, kad šiame mieste yra 1,500 pavojingų kryžkelių, kur kasdien žusta keli žmonės, o ypatingai vaikai. Jis sako, kad ten turi būti pastatyti policistai, kurie prižiūrėtų komunikaciją.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

MASPETH, N. Y.—A.D.P.L.S. 56 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks pėtnyčioj, 17 dieņ-lapkričio, po numeriu 24 Hamilton Pl. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Atsiėskite ir naujų narių prisirašyti. Org: J. Agurkias.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ELIZABETH, N. J. Valdybos Antraštė: Pirmininkas P. Poškus, 211 Livingston St.; Pirm. Pagelb. D. Krutis, 211 First St.; Nutarimų Raštin. T. Drulis, 321 Bond St.; Turty Rašt. B. Rauba, 253 Court St.; Izilinkas V. Sheralis, 324 Magnolia Ave.; Organo prižiūrėtojas M. Budreckis, 228 Clark Pl.; Izdo Globėtojas: B. Budris, 127 Bond St., T. Pinkevičia, 85 Bond St. Susirinkimai atšibūna kas trečia pamedėjį kiekvieno mėnesio, A. Lutvino svetainėje, 69 So. Park Street, Elizabeth, N. J.

DETROIT, MICH.—A.D.P. L.S. 8 kuopos kuopos susirinkimas įvyks nedėlioj 19 d. lapkričio, House of the Masses svet. Pradžia 10 val. ryte. Visi nariai būtinai privalote dalyvauti, nes tai bus labai svarbus susirinkimas. Sekr.

HANOVER, PA.—ALDLD. 155 kuopos susirinkimas įvyks 19 d. lapkričio, 1922 m. A. Vaičiūlio svetainėje, Front St. Draugai ir draugės, šis susirinkimas bus svarbus todel, kad jame bus balsuojama Centro ir Apskričio viršininkai. Todel, draugai, visų privalomas atsilankyti į šį taip svarbų susirinkimą. Atsiėskite ir naujų draugų prisirašyti. Sekr. K. Šurdokas.

PARDAVIMAI

PASIRANDAVOJA puikus kambarys del vieno arba dviejų vyrų. Kambarys yra didelis, turi du langus ir kitus įtaisymus. Atsiėskiantis kambario turi būt gerai užsilakinti. Kambario savininka galina matyti nuo 6 iki 8 vakare. Brooklyn, N. Y. 187 Stagg St. Ant viršutinių lubų. (269-271)

PARSIDUODA grosernė ir bufernė, biznis išdirbtas ir geroj vietoj. Pardavimo priėštasis nesitūkimas su partneriu. Atsiėskite po No. 303 Walnut St., Newark, N. J. (269—271)

REIKALINGA

Reikalingas vyras nors kiek suprantantis apie budavojimą ir automobilų taisymą. Gera proga išmokti visą automobilų taisymo darbą. Atsiėskiantis turi turėti nors kiek kapitalo, kad galėtų prisidėti prie biznio. Atsiėskite laišku šiuo adresu: Paviensis 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (266—271)

PAJĖŠKOJIMAI

Pajėškau savo moters Emilijos Stančienės, kuri prasiėšino nuo manęs 6 dieņ spalio su Povilu Gedvilu, išsiveždama su savim \$1000. Paliko sūnų 6 metų amžiaus. Ji pacina iš Endrijavos valsciaus, Tielcienu kaimo. Jos pavardė po tėvais Lozė, 82 metų senumo, diešinės pusės viršutiniai dantys aukšiniai, šviesaus veido. Jis pacina iš Varnių parapijio, 32 metų senumo tamsaus veido, linkamo būdo ir kalba lietai. Cionai jų abiejų paveikslai. Kas pirmutinis praeikite.

Povilas Gedvila

Emilija Stančienė

neš man apie tą, gaus \$30 atlyginimo. Juozas Stančius Easton, Pa. 669 Pine St.

Daiktai, kurie Užlaikomi Ilgesniam Laikui

AUKSORIUS R. LIPTON

Visokie brangakmeniai, žiedai, laikrodėliai, įvairūs aukšiniai ir sidabriniai daiktai ir laikrodžiai su didžiausiu pasirinkimu galima gaut pas

R. LIPTON 701 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

OSVALDAS KIBURIS Užlaiko Puikliausią LIETUVIŠKĄ VIEŠUTI gamina geriausius užkandžius, todel kiekvienam lietuviai yra patogi vieta užėjimui. Atvažiuojuoj į East New York, nekuro met neužmirškite atsilankyti pas OSVALDĄ KIBURĮ 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

PUIKLIAUSIA LIETUVIŠKA KVIETKŲ KRAUTUVĖ

Šiuomi pranešu visiems Brooklynio ir apielinkės lietuviams, jog aš užlaikau kvietkų krautuvs. Padarau geriausius valnykus ir buketus del bernu ir veseljū, varduvių ir kitokiu reikalų už priėnamą kainą. Reikalui esant visuomet kreipkitės pas mane žemiau paduotu adresu, o būsite pilnai užganėdinti. Jeigu kam neparanku ypatingai ateiti, tai galite paduoti užsakymą ir per telefoną.

M. KREIVĖNTENE, 202 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Tarpe No. 6th ir 6th gatvių Tel. Greenpoint 6195

VISUOMENĖS ATYDAL

Pranešu visiems draugams, kad aš apielinkiu vieną savo seną fotografijų studiją, kuri buvo po num. 22 Bedford Ave., Brooklyn.

Dabar laikysiu tik VIENA Foto grafijų Studiją po numeriu 579 GRAND STREET, Brooklyn. Tai viena iš geriausių fotografijų studijų. Todel su visais fotografijų reikalais kreipkitės pas mane šiuo adresu: MOTIEJUS KICHAS Lietuvis Fotografas 579 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prie pat Lorimer St. ant Viena. Aps. Telephone Stagg 4400

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

(Inktų, Puslės, Prostatės ir t.t.) SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS.

Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų sirzims, širdies, plaučių, kepenų, ir kitokias pavojingas ligas.

MOTERYSI! VYRAI! Išegzaminuojame Dykai Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jau neturi vilties pasveikti, bus gydomi ypatingai. Liga tikrai bus praėjinta ir sveikata sugrąžinta. Ateikit ir reikalaukit išegzaminuoti Veltai. Nieko jums nekainuos būti išegzaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapti išgydytais. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulyg Wassermanno sistema. Taipgi yra daromi kraujo įtirinėjimai.

Dr. ZINS

110 EAST 16th ST. TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos

JOHN STAJAUSKAS

579 GRAND STREET, Netoli Lorimer St. Phone Stagg 0903 1114 MANHATTAN AVE., Netoli Clay St., Phone Greenpoint 3415 BROOKLYN, N. Y.,

Gali įtaisyti didelę linksnumą ir malonumą jūsu namuose. Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti.

TURIME VISOKIŲ Lietuviškų Rekordų TAVO PHONOGRAFUI

\$1.00 į savaitę Phographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėčių Speciališkas Nupiginimas ant švenčių

LABOR LYCEUM SALEJE

949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.

Kaip kasmet, taip ir šį metą, "LAISVĖS" KONCERTAS bus vienu iš puikliausių. Programa išpildyme dalyvaus keletas geriausių daininkų ir muzikantų, kurių Brooklynio visuomenė dar negirdėjo.

Kiekvienas pasistengkite ten būti, nes tai bus koncertas pilnoj to žodžio prasmej.

NEPAMIRSKITE DIENOS IR VIETOS!

Tikietus jau dabar galite gauti "Laisvės" ofise. \$1.50 į savaitę \$2.00 į savaitę \$2.50 į savaitę

